

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อุทยานแห่งชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT กับการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักศูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.1 ความสำคัญ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.2 วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 - 1.3 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.4 สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์
 - 1.5 วิธีการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - 1.7 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. การเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.1 ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.2 หลักการที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.3 ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.4 องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.5 ขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ
 - 2.6 เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT
 - 3.1 ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ เทคนิค TGT
 - 3.2 ข้อดีและข้อจำกัดของ เทคนิค TGT
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เทคนิค TGT
4. การเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 5.1 ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

- 5.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 5.3 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 5.4 แบบทดสอบเลือกตอบ
- 6. ความพึงพอใจ
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้ให้ความสำคัญการพัฒนาค้นหาความรู้ ความสมบูรณ์ มีความสมดุล เน้นความสัมพันธ์ด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคมที่ประสานกัน ทุกๆด้าน สามารถพึ่งพาตนเองได้ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ที่ได้รับมาสร้างประโยชน์กับส่วนรวม ทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติและโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 1)

1. ความสำคัญ ธรรมชาติและลักษณะเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนต้องเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นกลุ่มสาระที่ประกอบด้วยหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะเป็นพหุวิทยาการ โดยนำวิทยาการจากแขนงวิชาต่างๆ ในสาขาสังคมศาสตร์มาหลอมรวมเข้าด้วยกัน ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ จริยธรรม ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมศึกษา รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ปรัชญาและศาสนา จึงเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีให้แก่ผู้เรียน

2. วิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 7-8) ได้กำหนดวิสัยทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนี้

- 2.1 เป็นศาสตร์ที่มุ่งให้เยาวชนเป็นผู้มีการศึกษาพร้อมที่จะเป็นผู้นำ เป็นผู้มีส่วนร่วม และเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ
- 2.2 ได้บูรณาการสรรพความรู้ กระบวนการและปัจจัยต่างๆเพื่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายของท้องถิ่นและประเทศชาติ การเรียนการสอนต้องใช้ข้อมูลความรู้ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศชาติ และระดับโลกเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน

2.3 ผู้เรียนอภิปรายประเด็นปัญหาร่วมสมัยร่วมกับเพื่อนและผู้ใหญ่ สามารถแสดงจุดยืนในค่านิยม จริยธรรมของตนอย่างเปิดเผยและจริงใจ ขณะเดียวกันก็รับฟังเหตุผลของผู้อื่นที่แตกต่างจากตนอย่างตั้งใจ

2.4 การเรียนการสอนเป็นบรรยากาศของการส่งเสริมการคิดขั้นสูง ในประเด็นหัวข้อที่ลึกซึ้ง ทำทนาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหมาย ได้รับการประเมินที่เน้นการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ทุกมาตรฐานการเรียนรู้ของสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีการจัดเตรียมโครงการที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเป็นจริงของสังคมที่ทำให้ผู้เรียน

3. คุณภาพผู้เรียน

มีความคาดหวังที่สำคัญคือส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดีให้แก่ผู้เรียนในวิถีประชาธิปไตย ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 4 ประการ คือ ความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม และ บทบาทและความรับผิดชอบ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 9-13) ให้รายละเอียดดังนี้

3.1 ความรู้ ความรู้ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีกว้างขวางมาก ครูสังคมศึกษาต้องจะคัดสรรสาระที่จะเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีคุณค่า เพื่อสร้างจิตสำนึกของการเป็นคนดีของสังคม เป็นประชาชนที่มีการศึกษา เข้าใจปัญหาสังคม เชื่อมโยงเข้ากับการดำเนินชีวิตของผู้เรียนและของผู้อื่นได้ ส่งเสริมความเข้าใจโลก ปฏิสัมพันธ์ที่มนุษย์มีต่อกัน ความหลากหลายทางวัฒนธรรม มรดกทางวัฒนธรรม และเป็นเครื่องมือให้แก่ผู้เรียน ในการทำความเข้าใจอดีต เพื่อเป็นสาระในการเผชิญและตัดสินใจใดๆ เกี่ยวกับปัจจุบัน โดยตระหนักถึงผลที่จะเกิดขึ้นและวางแผนสู่อนาคต ดังนั้นความรู้ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงมีการผสมผสานการศึกษามานุษยวิทยา เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ จิตวิทยา และสังคมวิทยาเข้าด้วยกัน ยังรวมถึงการศึกษาคุณลักษณะการเป็นคนดีของสังคม การเป็นพลเมืองที่มีส่วนร่วม การศึกษาความเป็นไปของโลก พหุวัฒนธรรม กฎหมาย ศึกษาอาชีพและประเด็นปัญหาร่วมสมัยต่างๆนอกจากนี้ยังจะต้องบูรณาการสาระความรู้ จากภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ปรัชญา ศาสนา คณิตศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอีกด้วย

3.2 ทักษะกระบวนการ ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบด้วยทักษะ คือ ทักษะทางวิชาการ ได้แก่ ทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิด ซึ่งนักเรียนต้องนำมาใช้ในการแสวงหาความรู้ จัดการกับความรู้ การนำความรู้ไปใช้และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ และทักษะทางสังคม ได้แก่ การร่วมมือและการมีส่วนร่วมในสังคม การดูแลรักษาเอาใจใส่ให้บริการ มีส่วนร่วมในสังคม พัฒนาความเป็นผู้นำ เห็นคุณค่า เคารพตนเองและผู้อื่น เห็นคุณค่าในความคล้ายคลึงและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น เคารพในทรัพย์สินและสิทธิของผู้อื่น เคารพในกฎ กติกาของกฎหมาย และเคารพในความเป็นมนุษยชาติ และสรรพสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลาย

3.3 คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม จะช่วยพัฒนาทักษะเกี่ยวกับเจตคติ จริยธรรม และค่านิยม โดยผ่านประสบการณ์การเรียนรู้และทักษะต่างๆ อย่างหลากหลายผู้เรียนจะได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกที่ดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การรู้จักตนเอง ฟังตนเอง ชื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน เคารพเหตุผลมีความยุติธรรม และห่วงใยในสวัสดิภาพของผู้อื่น ยอมรับความแตกต่าง และจัดข้อขัดแย้งด้วยสันติวิธี ยึดมั่นในความยุติธรรม ความเสมอภาค และเสรีภาพ มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี เห็นคุณค่าของการทำงาน การวิเคราะห์การทำงานเป็นกลุ่ม เคารพสิทธิ ของผู้อื่น เสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความผูกพันกับกลุ่มท้องถิ่น รักประเทศชาติ เทิดทูลสถาบันพระมหากษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่า อนุรักษ์ และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม สรรพหาในหลักธรรมของศาสนา

3.4 บทบาทและความรับผิดชอบ ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง การสอนต้องการให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบเบื้องต้นที่จะต้องศึกษาเล่าเรียนให้ประสบความสำเร็จ การเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมจำเป็นต้องอาศัยความพยายามร่วมกันทั้งผู้เรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร เตรียมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ต้องส่งเสริมบรรยากาศแวดล้อมที่จะทำให้เกิด การเรียนการสอนได้ดีที่สุด พ่อแม่ผู้ปกครองต้องสนับสนุนและช่วยเหลือการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. สาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์

ความคิดรวบยอดที่เกี่ยวข้องคือมุ่งให้มีความเข้าใจในเรื่องมิติสัมพันธ์ทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในโลก ความสัมพันธ์ต่อกันและกันและการดำรงชีวิตของมนุษย์ จึงต้องให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการศึกษาความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในเชิงมิติสัมพันธ์ ทั้งในส่วนของประเทศไทยกับโลกที่เราอาศัยอยู่ มีความสามารถที่จะอธิบายลักษณะตำแหน่งแหล่งที่ แบบแผนและกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ปรากฏการณ์ของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและวัฒนธรรม คิดวิเคราะห์และตัดสินใจในปัญหาต่างๆ ที่มีผลต่อสังคม คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของชาติ และผลกระทบที่มีต่อโลก

5. วิธีการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

การเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 นี้ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณจึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงความคิดเห็นในประเด็นปัญหาหลากหลายมุมมองที่เกิดขึ้นในสังคม กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 204-210) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ไว้ว่า ผู้เรียนควรจะต้องได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับความเป็นไปในโลก จากการศึกษาประเทศของตนเอง เปรียบเทียบกับการศึกษา ความเป็นไปของประเทศต่างๆ ในซีกโลกตะวันออก เพื่อพัฒนาแนวคิดเรื่องการอยู่ร่วมโลกเดียวกันที่ต้องพึ่งพากัน

นอกจากการศึกษาเชิงโลกตะวันออกเฉียงใต้แล้วผู้เรียนควรได้ขยายประสบการณ์ต่อไปยังเชิงโลกตะวันตก เพื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยและกับเชิงโลกตะวันออก การศึกษาภูมิภาคในโลกในช่วงชั้นนี้ พร้อมๆ กับการศึกษาประเทศไทย ได้แก่ การศึกษาภูมิภาคในเอเชีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ทั้งในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ประวัติศาสตร์สังคมและวัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ค่านิยม ศาสนาและจริยธรรม ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทั้งในอดีต ปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 9-10) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้

5.1 จัดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยเน้นแนวคิดที่สำคัญๆ ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ทั้งในและนอกโรงเรียนได้ เป็นแนวคิด ความรู้ที่คงทน ยั่งยืนมากกว่าที่จะศึกษาในสิ่งที่เป็นเนื้อหาข้อเท็จจริงที่มากมายกระจัดกระจาย แต่มาเป็นแก่นสาร ด้วยการจัดกิจกรรม ที่มีความหมายต่อผู้เรียน และด้วยการประเมินผล ที่ทำให้ผู้เรียนต้องใส่ใจในสิ่งที่เรียนเพื่อแสดงให้เห็นว่า เขาได้เรียนและสามารถทำอะไรได้บ้าง

5.2 จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ ตั้งแต่หลักสูตรหัวข้อที่จะเรียนเชื่อมโยงเหตุการณ์พัฒนาการต่างๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่เกิดขึ้นในโลกเข้าด้วยกันบูรณาการความรู้ ทักษะค่านิยมและจริยธรรมลงสู่การปฏิบัติจริง ด้วยการใช้แหล่งความรู้สื่อและเทคโนโลยี ซึ่งสัมพันธ์กับสาระต่างๆ

5.3 จัดการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนา ค่านิยมจริยธรรม จัดหัวข้อหน่วยการเรียนรู้ที่สะท้อนค่านิยม จริยธรรมในสังคม การนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ช่วยผู้เรียนได้คิดอย่างวิจารณ์ตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ยอมรับและเข้าใจในความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน และรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

5.4 จัดการเรียนรู้ที่ท้าทาย คาดหวังให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ทั้งในส่วนตนและการเป็นสมาชิกกลุ่ม ให้ผู้เรียนใช้วิธีการสืบเสาะ จัดการกับการเรียนรู้ของตนเอง ใส่ใจและเคารพในความคิดของผู้เรียน

5.5 จัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาการตัดสินใจสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จัดการตนเองได้ มีวินัยในตนเองทั้งด้านการเรียนและการดำเนินชีวิต เน้นการจัดกิจกรรมที่เป็นจริง เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ ความสามารถไปใช้ในชีวิตจริง

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 209 - 210) ได้นำเสนอวิธีการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สามารถนำไปใช้ได้ทั้งการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่กลุ่มย่อย และการศึกษา ค้นคว้าเป็นรายบุคคล ไว้ 13 วิธี ดังนี้

1. การระดมสมอง การให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันทั้งในกลุ่มย่อยและการเรียนร่วมกันทั้งชั้นผู้เรียนได้อภิปรายและมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีเกี่ยวกับประเด็น

ปัญหาต่างๆ วิธีการนี้ยังทำให้ผู้เรียนได้แสดงพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่ การนำความรู้มาใช้ในการศึกษาเรื่องที่เรียนและตรวจสอบความเข้าใจของตนที่ยังไม่ถูกต้องได้อีกด้วย

2. กรณีศึกษา เป็นการฝึกให้ผู้เรียนอ่านเรื่องสั้นๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้ผู้เรียนสร้างข้อสมมติฐาน กรณีศึกษาทำให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ การคาดคะเนอนาคตด้วย

3. การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนรู้วิธีการทำงานด้วยกันในกลุ่มย่อย และที่สมาชิกมีความสามารถแตกต่างกันมาร่วมกันทำงาน ครูผู้สอนทำหน้าที่เป็น ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในการเรียน ผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้รู้ เป็นแหล่งความรู้ให้กันและกัน

4. การได้วาที วิธีการนี้มุ่งให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและเชื่อมโยงสิ่งที่ศึกษาค้นคว้าเข้าด้วยกัน กิจกรรมการได้วาที ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการจัดระบบข้อมูลความรู้ต่างๆ มาสนับสนุนความคิดเห็นของตนและใช้ทักษะทางภาษาเพื่อสื่อสารจุดใจผู้อื่น

5. การจัดประสบการณ์นอกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้สังเกตและได้รับประสบการณ์ตรงในชีวิตจริง โดยใช้สังคมเป็นเสมือนห้องปฏิบัติการของผู้เรียนทั้งผู้เรียนและครูได้ฝึกการวางแผนล่วงหน้าก่อนที่จะรับประสบการณ์เหล่านั้น

6. การเขียนบรรยาย เพื่อฝึกทักษะการเขียน โดยให้ผู้เรียนได้คิดประเด็น คำถามต่างๆ รวบรวมความรู้แล้วนำมาถ่ายทอดด้วยการเขียนให้ผู้อื่นได้เข้าใจความคิดเห็นของตน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนสิ่งที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาแล้ว มาผสมผสานกับความรู้ใหม่ และเขียนถ่ายทอดออกมา

7. การจัดระบบความคิดด้วยกราฟิกทักษะการเขียนและการอ่านกราฟิกเป็นกิจกรรมที่สำคัญ ที่ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดรวบยอดและความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แก่ แผนภูมิ แผนผัง แผนภาพ ตาราง กราฟ แผนที่ความคิดต่างๆ ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะความคิดผ่านการใช้กราฟิกเหล่านี้

8. การอ่านร่วมกันในกลุ่ม ในขณะที่ทำงานกลุ่มผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่านด้วยการอภิปราย ซักถามร่วมกันกับเพื่อน

9. การสัมภาษณ์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักตั้งคำถามเพื่อเตรียมการสัมภาษณ์ รู้จักการตีความข้อมูลจากการสัมภาษณ์และรายงานผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำให้ผู้เรียนได้สร้างประสบการณ์ความสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างชุมชน ครอบครัว และโรงเรียนอีกด้วย

10. การเขียนอนุทิน เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เขียนแสดงความคิด ความรู้สึกอย่างเสรี ผู้เรียนได้มีโอกาสเชื่อมโยงในสิ่งที่เรียนกับความสนใจและประสบการณ์ของเขา

11. การบรรยาย การฟังคำอธิบายจากครูยังเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าในกรณีที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้มีพื้นฐานความรู้ที่ถูกต้องตรงกัน ซึ่งควรใช้ในระยะเวลาอันสั้น

12. การรายงาน เป็นชิ้นงานที่สะท้อนการศึกษาค้นคว้าในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งการรายงานผลด้วยการเขียนเป็นรายงานหรือพูดรายงานด้วยการสื่อเทคโนโลยีประกอบ ทั้งยังส่งเสริมเรื่องความรับผิดชอบและวินัยให้แก่ผู้เรียนด้วย

13. การแสดงบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามความคิดสร้างสรรค์และตามสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้เรียนได้ฝึกการตัดสินใจ มีการพัฒนาทักษะทางสังคมรู้จักเตรียมการด้วยการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อรวบรวมข้อมูลก่อนการแสดง

นอกจากการจัดการการเรียนรู้แบบต่างๆที่กระทรวงศึกษาก่อมาแล้วนั้น วันเพ็ญวรรณ โกมล (2544 : 47-48) ได้เสนอวิธีการจัดการเรียนรู้เฉพาะกลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด เจตคติ และทักษะของผู้เรียน ๗ ไว้อีกดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด ได้แก่
 - 1.1 การเรียนรู้แบบอุปมานหรืออุปมัย
 - 1.2 การเรียนรู้แบบอนุมานหรือนิรนัย
 - 1.3 การเรียนรู้โดยการแก้ปัญหา
 - 1.4 การเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวน
 - 1.5 การเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้
 - 1.6 การเรียนรู้แบบใช้คำถาม
 - 1.7 การเรียนรู้แบบบรรยาย
 - 1.8 การเรียนรู้แบบบูรณาการ
 - 1.9 การเรียนรู้แบบซินดิเคต
 - 1.10 การเรียนรู้แบบเทคนิคกรณีศึกษา
2. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาด้านเจตคติ ได้แก่
 - 2.1 การเรียนรู้แบบอริยสัจสี่
 - 2.2 การเรียนรู้แบบเบญจจันท์
 - 2.3 การเรียนรู้แบบไตรสิกขา
 - 2.4 การเรียนรู้โดยการสร้างศรัทธาและโยนิโสณมสิการ
 - 2.5 การเรียนรู้แบบบทบาทสมมติ
 - 2.6 การเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลอง
3. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ ได้แก่
 - 3.1 การเรียนรู้แบบโครงการ
 - 3.2 การเรียนรู้โดยการเรียนแบบร่วมมือ
 - 3.3 การเรียนรู้แบบสาธิต

นอกจากนี้วันเพ็ญ วรรณโกมล (2544 : 86-91) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เฉพาะสาระภูมิศาสตร์ในปัจจุบัน ไว้ว่า สาระภูมิศาสตร์เป็นสาระเน้นศึกษาลักษณะธรรมชาติของพื้นผิวโลกและความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมในส่วนต่างๆของโลกตลอดจนการปรับตัวของมนุษย์ให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นผู้สอนต้องคำนึงถึงเรื่องดังนี้

1. มุ่งให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถนำความคิดรวบยอดหลักการพื้นฐานไปใช้ได้
2. พัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้แก่ การสังเกต การบันทึกและการแปลความหมายของข้อมูล
3. เน้นเรื่องทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาระดับโลก
4. เน้นให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจต่อภูมิภาคต่างๆของโลก ช่วยให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อประเทศชาติและโลก
5. มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เช่น ฝึกให้คิดอย่างมีเหตุผล และการแก้ปัญหาโดยวิธีวิทยาศาสตร์
6. รู้จักควบคุมธรรมชาติดัดแปลงและพัฒนาธรรมชาติใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
7. ทำให้ภูมิศาสตร์สอดคล้องกับชีวิตด้วยการให้เรียนในเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว จากสิ่งที่คุ้นเคยจากประสบการณ์ที่มีอยู่ก่อน จากธรรมชาติแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัว แล้วขยายห่างออกไป เช่น จังหวัดที่เราอยู่ประเทศของเรา เพื่อนบ้านของเรา แล้วนำมาเปรียบเทียบความคล้ายคลึง ความแตกต่าง โดยใช้ดินแดนของตนเองเป็นศูนย์กลาง

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 207-209) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ว่า เป็นผู้มีความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษา ครูผู้สอนจึงต้องรู้จักนำวิธีการสอนและเทคนิคการสอนมาจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ครูผู้สอนจะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูผู้สอนจะต้องรู้จักวิธีการฝึกผู้เรียนให้มีทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดให้มีกิจกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการความรู้ด้านต่าง ๆ รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้มีความสมดุลกัน จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งเลือกวิธีการที่จะให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และจัดการกับการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยครูต้องปฏิบัติดังนี้

1. ใช้วิธีการเรียนการสอนหลากหลายรูปแบบ

2. เน้นการเรียนการสอนที่พัฒนาแนวคิด ความคิดรวบยอด เชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เรียนเคยรู้มาแล้ว และตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนบ่อยๆ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหารูปแบบการเรียนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนถึงแนวความคิด และกระบวนการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน
4. ให้ผู้เรียนรู้วิธีการจัดระบบระเบียบความคิดของตนเองด้วยการใช้กราฟิก จำพวก ภาพวาด แผนภูมิ แผนผัง แผนภาพ โครงร่าง ตาราง และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
6. ใช้คำถามและวิธีการต่างๆ ในการสืบเสาะค้นหาความรู้แก้ปัญหาและสังเคราะห์ความคิดต่างๆ
7. ให้ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกัน
8. ปรับ คัดแปลง สื่อการเรียน ให้สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะอย่างของผู้เรียน
9. ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้ทำงานกับสิ่งที่เขาเรียนในสถานการณ์ชีวิตจริง
10. ประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่ให้ผู้เรียนทุกคนได้แสดงให้เห็นจริงว่าเขาได้เรียนรู้ และสามารถทำอะไรได้

นอกจากที่กล่าวมาแล้วนั้น วันเพ็ญ วรรณโกมล (2544 : 46-47) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมของครูก็มีส่วนในการส่งเสริมต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเช่นกัน ได้แก่ 1) มนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน จูงใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 2) พัฒนาความเป็นวิชาชีพครูให้เกิดขึ้นในตน ได้แก่ ความรู้ในวิชาที่สอนทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยี การวางแผนการสอน การประเมินผล และทบทวนสิ่งที่ตนสอน และปรับปรุงงานประจำที่ทำอยู่ 3) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นที่เคารพนับถือของผู้เรียน 4) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบอยู่เสมอ 5) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน 6) ใช้หลักจิตวิทยาในการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อให้ไปถึงเป้าหมาย 7) จัดบรรยากาศสภาพการเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 8) ส่งเสริมบรรยากาศในห้องเรียนให้ การเคารพในกฎ กติกา ข้อตกลง และการสร้างขวัญกำลังใจให้ผู้เรียน ร่วมมือกันทำงาน และแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น 9) จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินด้วยดี 10) เชื่อมโยงสิ่งที่ผู้เรียนกับประสบการณ์ในชีวิตจริงของเขา

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในการจัดการการเรียนรู้อุปกรณ์สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผู้สอนต้องพิจารณาเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสม ใช้วิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกันอาจใช้วิธีเดียว หรือหลายวิธีประกอบกันก็ได้ โดยยึดตัวผู้เรียน จุดประสงค์ของการสอน เนื้อหาที่สอน สื่อการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ ครูผู้สอนเองก็ต้องมีความยืดหยุ่น ใจกว้างยอมรับฟังความ

คิดเห็นของผู้เรียนพร้อมทั้งมีการวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี การสอนสาระสังคมศึกษาจะสามารถบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนด

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 219-220) มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นอกจากจะใช้เป็น ทิศทางในการจัดทำหลักสูตรจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามมาตรฐานแล้ว ยังใช้เป็นกรอบในการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการ มีความสามารถและมีความสำเร็จทางการเรียนในระดับใด เพื่อนำผลมาใช้ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนรู้ทั้งในระดับชั้น ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับชาติ รวมทั้งรับการประเมินจากภายนอกด้วย เนื่องจากการเรียนรู้ในกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะกระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม มุ่งให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติแสวงหาความรู้ มีการทำโครงการเป็นผู้ผลิตผลงานรวมทั้งมีการทำงานกลุ่ม และการจัดทำแฟ้มสะสมงานด้วย ดังนั้น การวัดประเมินผลการเรียนรู้ดังกล่าวจะเน้นการประเมินผลจากสภาพจริง อันเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการค้นหาความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน รวมทั้งสามารถประเมินคุณลักษณะพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน อันเป็นแนวทางที่พัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ เพื่อบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด การวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายที่สอดคล้อง เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ ผสมผสานไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการประเมินจะครอบคลุมความรู้ ทักษะ ความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมงาน สะท้อนการสั่งสมการเรียนรู้มาอย่างต่อเนื่อง การวัดและประเมินผลจะต้องกระทำในหลายบริบทอันได้แก่ ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมิน ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน รวมทั้งผู้ปกครองจะมีส่วนร่วมในการประเมินและแสดงความคิดเห็น

ในการวัดและประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เน้นความสามารถและคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียนจะต้องใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น

6.1 การทดสอบ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความรู้ ความคิด ความก้าวหน้าในสาระการเรียนรู้ มีเครื่องมือวัดหลายแบบ เช่น แบบเลือกตอบ แบบเขียนตอบ บรรยายความ แบบเติมคำสั้นๆ แบบถูกผิด แบบจับคู่ เป็นต้น

6.2 การสังเกต เป็นการประเมินพฤติกรรม อารมณ์ การมีปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน ความสัมพันธ์ในระหว่างทำงานกลุ่ม ความร่วมมือในการทำงาน การวางแผน การใช้เครื่องมือในระหว่างการเรียนรู้ การสังเกตนั้น ครูผู้สอนสามารถสังเกตได้ตลอดเวลา ครูผู้สอนจัดทำเครื่องมือประกอบการสังเกตโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบของสิ่งที่สังเกตกำหนดเกณฑ์และร่องรอยที่จะใช้เป็นแนวทางในการสังเกตด้วย แล้วจัดทำเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบประมาณค่า เป็นต้น

6.3 การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาซักถามพูดคุย เพื่อค้นหาข้อมูลที่ไม่อาจพบเห็นอย่างชัดเจนในสิ่งที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติในการทำงานโครงการ / โครงการงาน การทำงานกลุ่ม กิจกรรมประจำวัน ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์อาจเป็นผู้เรียนเอง เพื่อนร่วมงาน รวมทั้งผู้ปกครอง นักเรียนด้วย การสัมภาษณ์อาจทำอย่างเป็นทางการ โดยกำหนดวัน เวลา และเรื่องที่สัมภาษณ์อย่างแน่นนอนและการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเป็นการพูดคุยไม่เฉพาะเจาะจง ซึ่งจะทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีและได้ข้อมูลที่ชัดเจนสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง โดยครูผู้สอนจะตั้งข้อคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อจะได้พูดคุยได้ตรงประเด็น

6.4 การประเมินภาคปฏิบัติ เป็นการประเมินการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินการสร้างผลงานชิ้นงานให้สำเร็จ การสาธิต การแสดงออกถึงทักษะและความสามารถที่ผู้เรียนให้ปรากฏในงานที่ตนสร้างขึ้น การประเมินจะต้องจัดทำเครื่องมือประเมินโดยครูผู้สอนจัดทำประเด็นการประเมิน และองค์ประกอบของการประเมิน และจัดทำเครื่องมือประกอบการประเมินด้วย เช่น แบบตรวจสอบรายการ แบบประมาณค่า เป็นต้น

6.5 Scoring Rubric เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบ และประเด็นที่จะประเมิน เพื่ออธิบายลักษณะของคุณภาพงานหรือการกระทำเป็นระดับคุณภาพหรือปริมาณ หรือระดับความสามารถเพื่อเป็นแนวทางในการประเมินและเป็นข้อมูลสำคัญแก่ครูผู้สอน ผู้ปกครองหรือผู้สนใจอื่นๆ ได้ทราบว่าผู้เรียนรู้อะไรทำได้มากเพียงใด มีคุณภาพผลงานเป็นอย่างไร

6.6 การประเมินแฟ้มสะสมงาน เป็นการประเมินความสามารถในการผลิตผลงาน การบูรณาการความรู้ ประสบการณ์ ความพยายาม ความรู้สึก ความคิดเห็นของนักเรียนที่เกิดจากการสะสม รวบรวมผลงาน การคัดเลือกผลงาน การสะท้อนความคิดเห็นต่อผลงาน เป็นหลักฐานแสดงความรู้ความสามารถในผลงานอันแสดงถึงความสัมฤทธิ์ผล ศักยภาพของผู้เรียนในสาระการเรียนรู้

การเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งสิ้น (ทิสนา เขมมณี, 2548ก : 7) มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อย ๆ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมาทำงานร่วมกัน และสมาชิกในแต่ละกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนจะต้องตระหนักร่วมกันว่างานของกลุ่มจะสำเร็จได้ ก็ต่อเมื่อทุกคนมีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างแท้จริงโดยผู้วิจัยจัดลำดับดังนี้

1. ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540 : 7) ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง วิธีเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ ความสำเร็จของกลุ่ม โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่เรียนอ่อนกว่า ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 38) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วย สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน โดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม โดยทั้งการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ รวมทั้งการเป็นกำลังใจแก่กันและกัน คนเก่งที่เรียนเก่งจะช่วยคนที่เรียนอ่อนกว่าสมาชิกในกลุ่มมีเพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้นหากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม

วันเพ็ญ จันทร์เจริญ (2542 : 115) ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการเรียนเป็นกลุ่มมีสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป สมาชิกมีความสามารถทางการเรียนคละกันแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน และทำงานไปพร้อม ๆ กัน คะแนนของกลุ่มคือคะแนนที่ได้จากสมาชิกแต่ละคนรวมกัน

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ (2544 : 3) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่าเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน กล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

สุคลธ์ สินธพานนท์ และคนอื่นๆ (2545 : 30) ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นวิธีสอนที่ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันในกลุ่มย่อยๆ เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจะต้องร่วมมือในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน คนเก่งจะคอยช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม

ธีระพัฒน์ ฤทธิทอง (2545 : 161) ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง โดยที่ในกลุ่มจะมีการแลกเปลี่ยนความ

คิดเห็นแบ่งปันทรัพยากร ให้กำลังใจแก่กัน คนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเท่านั้นแต่จะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของบุคคล คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

อากรณ ใจเที่ยง (2546 : 121) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ได้ร่วมมือกันทำงานกลุ่ม ด้วยความตั้งใจและเต็มใจ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ในกลุ่มของตน ทำให้งานของกลุ่มดำเนินไปสู่เป้าหมายของงานได้

ปัญญา ทองนิล (2547 : 134) ได้ให้ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ ว่าหมายถึงการจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มที่ละความสามารถโดยมีทั้งผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน แล้วให้ผู้เรียนได้ร่วมมือช่วยเหลือกัน ในการดำเนินกิจกรรมและประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ตามจุดประสงค์ร่วมกัน

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2547 : 134) ให้ความหมายเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ทิสนา แยมมณี (2548ข : 64) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยหลักพึ่งพากัน ถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน การเรียนรู้ร่วมกัน จะต้องมีความ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม สามารถตรวจสอบและประเมินได้ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสดูฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอีกมาก

จากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่แบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ ที่ละความสามารถกัน โดยมีทั้งผู้เรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน แล้วให้ผู้เรียนได้ร่วมมือช่วยเหลือกันในการดำเนินกิจกรรมและประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ร่วมกัน

2. หลักการที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ทิสนา แยมมณี (2548ข : 98-99) ให้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า เป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 - 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดนี้คือ สลาวิน (Slavin) เดวิด จอห์นสัน (David Johnson) และ โรเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) เขากล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอน

โดยทั่วไปมักจะไม่ได้ให้ความสนใจกับความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน ส่วนใหญ่มักจะมุ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมักจะถูกละเลย ทั้งๆที่มีผลการวิจัยชี้ชัดว่า ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครูและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อการเรียนมาก ซึ่งปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะ คือ 1) ลักษณะแข่งขันกันในการศึกษาเรียนรู้ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามเรียนให้ได้ดีกว่าคนอื่นเพื่อให้ได้คะแนนดีได้รับการยกย่องหรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่างๆ 2) ลักษณะต่างคนต่างเรียน คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนอื่นและ 3) ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ คือ แต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนและในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วย ในปัจจุบันเราควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะ โดยรู้จักใช้ลักษณะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ทั้งนี้ในชีวิตประจำวันผู้เรียนต้องเผชิญสถานการณ์ที่มีทั้ง 3 ลักษณะ แต่เนื่องจากการศึกษาปัจจุบัน มีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขัน และแบบรายบุคคลอยู่แล้ว เราจึงจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี รวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคม และการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะจำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตด้วย

3. ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ดังนี้

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคนอื่นๆ (2545 : 30-31) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ แบบร่วมมือไว้ว่า สมาชิกของกลุ่มมีความแตกต่างกัน ในความสามารถทางการเรียน เพศ และอายุ สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันมีการพึ่งพาอาศัยกัน และต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม โดยผู้เรียนต้องร่วมมือกัน กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ การแก้ปัญหาาร่วมกัน การเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ที่ต้องศึกษา ช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจซึ่งกันและกันตลอดจนต้องใช้ทักษะทั้ง 6 คือ ทักษะผู้นำ ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการแก้ปัญหาคความขัดแย้ง ทักษะการสร้างควมไว้วางใจ และทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม การเรียนรู้แบบร่วมมือจึงจะประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พชร มีกลาง (2542 : 37-38) ยังได้กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ 8 ประการดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนเป็นแหล่งของการเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด เพราะได้สั่งสมประสบการณ์แล้วนำมาช่วยตลอดจนประยุกต์มาใช้ในชีวิตจริง

2. การเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงด้วยการเชื่อมโยงประสบการณ์ต่างๆ เข้ากับสถานการณ์แล้วนำไปวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นบทบาทที่เหมาะสม

3. ไม่มีการบังคับให้เกิดการเรียนรู้ ต้องมีการให้ความสำคัญกันระหว่างครูผู้สอนกับ
ผู้เรียน

4. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน มีการลงมือปฏิบัติภายใต้บรรยากาศที่
ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกมีโอกาสร่วมกิจกรรม

5. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดด้วยการลงมือปฏิบัติ

6. พลังที่เกิดจากการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานร่วมกันจะทำให้เกิดความคิด
สร้างสรรค์ ได้เรียนรู้ถึงความรู้ ความสามารถ ความสนใจ รวมทั้งทักษะของแต่ละคนทำให้เกิดพลังใน
การทำงานมากขึ้น

7. ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อไม่มีความกดดัน

8. การประสบผลสำเร็จสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจ
เมื่อตนประสบผลสำเร็จในงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งนำไปสู่ความมั่นใจกระตุ้นให้อยากที่จะทำงาน
ต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นพื้นฐานของวิถีสังคมประชาธิปไตย เมื่อสมาชิกทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียม
กันได้รับงานที่มอบหมายงานไปแล้ว ต้องมีความรับผิดชอบในงานนั้น สมาชิกจะมีความภาคภูมิใจใน
ความสำคัญของตนเองว่าเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของกลุ่มเท่าเทียมกับสมาชิกคนอื่น ๆ

4. องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1994: 31-37 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี,
2548ข : 99-101) ได้กล่าวว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือไม่ได้มีความหมายเพียงว่า มีการจัดให้ผู้เรียนเข้า
กลุ่มแล้วให้งานและบอกให้ผู้เรียนช่วยกันทำงานเท่านั้น แต่การจะเรียนแบบร่วมมือได้ ต้องมี
องค์ประกอบที่สำคัญ ครบ 5 ประการ คือ

4.1 การพึ่งพาและเกื้อกูลกัน (Positive interdependence) กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือ
จะต้องมีความตระหนักว่า สมาชิกทุกคนมีหน้าที่และมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด แต่ละคนรู้หน้าที่
ของตัวเองว่าจะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้างในการเรียนครั้งนั้นๆ และต้องรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นๆ
เสมอ ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนภายในกลุ่ม

4.2 การปรึกษากันอย่างใกล้ชิด (Face to face promotive interaction) การเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ สมาชิกมีการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน เป็นปัจจัยที่เสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน หัน
หน้าเข้าหากันเพื่อซักถามปัญหาอธิบายโต้ตอบกันให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ยอมรับ
เหตุผลของผู้อื่น ได้เถียงกันเพราะบุคคล รู้จักสนับสนุนและกล่าวชมเชย ให้กำลังใจผู้อื่นซึ่งนับเป็น
การฝึกทักษะพื้นฐานการอยู่ร่วมกันในสังคมที่จะปลูกฝังให้คิดเป็นคุณนิสัยสำหรับผู้เรียนต่อไป

4.3 การรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคน (Individual accountability)
สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบและพยายามต้องทำงานที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็ม
ความสามารถ ไม่มีใครที่ได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตน ดังนั้นกลุ่มจึงจำเป็นต้องมีการ

ตรวจสอบผลงานทั้งที่เป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม วิธีการที่สามารถส่งเสริมให้ทุกคนได้ทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ เช่น การจัดกลุ่มให้เล็ก เพื่อจะได้มีการเอาใจใส่กันและกันได้อย่างทั่วถึง

4.4 การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and small-group skills) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะประสบผลสำเร็จได้ ต้องอาศัยทักษะที่สำคัญหลายประการ เช่น ทักษะทางสังคม ทักษะการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสื่อสารและทักษะการแก้ปัญหาขัดแย้ง รวมทั้งการเคารพ ขอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

4.5 การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่ม (Group processing) การเรียนรู้แบบร่วมมือจะต้องมีการวิเคราะห์กระบวนการทำงานของกลุ่ม เพื่อช่วยให้กลุ่มเกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น การวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มครอบคลุมการวิเคราะห์เกี่ยวกับวิธีการทำงานของกลุ่ม พฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มและผลงานของกลุ่ม

5. ขั้นตอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ กระทรวงศึกษาธิการ (2542ข : 16-19) และอรพรรณ พรสีมา (2544 : 64-65) ได้ลำดับขั้นตอนที่คล้ายคลึงกันไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

- 1.1 ครูสอนทักษะในการเรียนรู้ร่วมกัน
- 1.2 จัดกลุ่มนักเรียน
- 1.3 บอกวัตถุประสงค์ของบทเรียน
- 1.4 บอกวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

- 2.1 ครูสอนเนื้อหาหรือบทเรียนใหม่ด้วยวิธีสอนที่เหมาะสม
- 2.2 ให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะและทบทวนร่วมกัน

ขั้นที่ 3 ขั้นทำงานกลุ่ม

- 3.1 นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย แต่ละคนมีบทบาทและหน้าที่ของตนและร่วมช่วยแก้ปัญหา
- 3.2 อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุด มากกว่าดูคำตอบหรือรอคำตอบจากครู

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

- 4.1 ตรวจสอบผลงาน ครูอาจประเมินด้วยการหยิบผลงานมา 1 ชิ้น แล้วให้นักเรียนอธิบายและอาจต้องซ่อมเสริมสิ่งที่ขาดตกบกพร่องไป

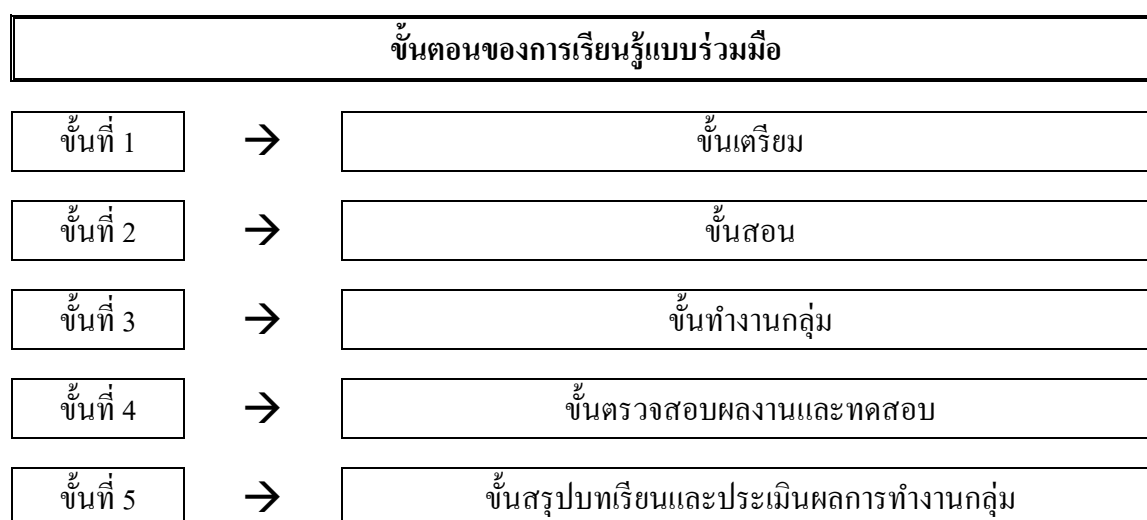
4.2 ครูทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยไม่มีการช่วยเหลือกันและเมื่อครูตรวจผลการสอบแล้วจะคำนวณคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบและถือว่าเป็นคะแนนของนักเรียนแต่ละคนในกลุ่มด้วย

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม

5.1 ครูและนักเรียนช่วยสรุปบทเรียน

5.2 ครูและนักเรียนประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยอภิปรายถึงผลงานที่นักเรียนทำและวิธีการทำงานของนักเรียน จุดเด่น ข้อด้อย รวมถึงวิธีการปรับปรุงการทำงานของกลุ่มด้วย ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้าของตนเองทั้งด้านวิชาการและสังคม

ภาพที่ 2.1 แผนภูมิแสดงสรุปขั้นตอนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

6. เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

รูปแบบของการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วยเทคนิคการสอนหลายๆแบบ แต่ละเทคนิควิธีจะเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่แตกต่างกัน ครูจะต้องใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้แต่ละเทคนิคอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนนั้นไม่ได้เกิดขึ้นหรือเป็นไปโดยอัตโนมัติด้วยตัวนักเรียนเอง แต่อยู่ที่ผลของการวางแผนการจัดการเรียนรู้และการเตรียมการสอนเป็นอย่างดีของครู เพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นยุทธวิธีการสอนที่ตัวนักเรียนเองมีประสบการณ์น้อยมาก ครูจึงควรมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกิจกรรมการสอนและการเรียนรู้ และดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมการสอนและการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้หลายเทคนิค

วัชรรา เล่าเรียนดี (2548: 193-195) สรุปลักษณะสำคัญของเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 สรุปลักษณะสำคัญของเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค/เจ้าของความคิด	ลักษณะสำคัญของแต่ละเทคนิค
1. LT (Learning together) (Johnson and Johnson, 1989-1990)	เน้นการร่วมมือกันเรียนรู้(สมาชิกกลุ่มทุกคน) เทคนิค LT ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน 5 ประการ คือ 1) การพึ่งพาอาศัยกันและกัน นั่นคือนักเรียนจะเชื่อว่า เขาต้องรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองและของเพื่อนร่วมทีมได้ 2) การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน นั่นคือนักเรียนจะอธิบายให้เพื่อนและช่วยเพื่อนทำแบบฝึกหัด 3) รับผิดชอบต่อตนเอง มีผลงานชัดเจน แสดงให้เห็น นั่นคือนักเรียนสามารถแสดงออกให้เห็นว่าตนเองรู้และเข้าใจ 4) ทักษะทางสังคม นั่นคือ นักเรียนสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน สร้างความเชื่อถือให้มีต่อกันและแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง 5) กระบวนการกลุ่ม กลุ่มจะมีการประเมินผลความก้าวหน้าของตนเอง รวมทั้งประสิทธิภาพของงานด้วย ขนาดกลุ่ม 4-5 คน คณะความสามารถ
2. STAD (Student Teams and Achievement Divisions) (Slavin, 1978)	นักเรียน 4 คน เรียนรู้และปฏิบัติร่วมกัน จัดกลุ่มคณะเพศเชื้อชาติ และความสามารถในการเรียน วิธีการสอนประกอบด้วย ครูสอนบทเรียน นักเรียนช่วยกันเรียนรู้ช่วยเหลือกันและกัน ทั้งความเข้าใจกับเนื้อหาความรู้ทดสอบย่อยเป็นรายบุคคลทันที คะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้รับรางวัล เหมาะกับทุกระดับชั้นและทุกสาระวิชา
3. TGT (Teams – Games -Tournament) (De Vries and Slavin, 1978)	เป็นการจัดนักเรียนเป็นทีม ครูสอนบทเรียน นักเรียนทำงานเป็นทีม จะจัดให้มีการแข่งขันกันแต่ละสัปดาห์ แทนการทดสอบ โดยนักเรียนในแต่ละทีมจะแข่งขันกันกับสมาชิกกลุ่มอื่นที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 2.1 สรุปลักษณะสำคัญของเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ(ต่อ)

เทคนิค/เจ้าของความคิด	ลักษณะสำคัญของแต่ละเทคนิค
3. TGT (Teams – Games -Tournament (De Vries and Slavin, 1978) (ต่อ)	แล้วนำคะแนนที่ได้จากการแข่งขันมารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่มการแข่งขันจะจัดได้ สำหรับการแข่งขันโดยที่ผู้ชนะแต่ละทีม จะได้คะแนน 6 คะแนน กลับไปกลุ่มเดิม ในที่นี้เด็กปานกลาง – อ่อน จะแข่งขันกันเช่นเดียวกัน ทุกคนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จ กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล เช่นเดียวกัน เทคนิค TGT ใช้ได้กับนักเรียนทุกชั้น และทุกสาขาวิชา
4. Jigsaw I (Aronson, Stephen, Sikes and Snapp, 1978)	จัดนักเรียนเข้ากลุ่ม 6 คนต่อกลุ่ม ให้ศึกษาตามหัวเรื่องย่อยๆ ที่กำหนดให้ แต่ละคนในกลุ่มจะอ่าน 1 เรื่องย่อย หลังจากนั้น สมาชิก 1 คน จากแต่ละกลุ่มจะเข้ากลุ่ม เป็นกลุ่มเชี่ยวชาญ และเปลี่ยนความรู้กัน แล้วกลับกลุ่มเดิมอธิบายสาระให้กับเพื่อนๆซึ่งเป็นสมาชิกของตนฟังและทำความเข้าใจ กลุ่มเรื่องย่อยอื่นๆกลุ่มอื่นด้วย
5. Jigsaw II (Slavin, 1987)	นักเรียนเข้ากลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ กลุ่มละ 4-5 คน เช่นเดียวกับกลุ่มแบบ TGT และ STAD แทนที่จะได้มอบหมายสาระการเรียนรู้ย่อยๆให้อ่าน นักเรียนจะต้องอ่านบทเรียนที่กำหนด พร้อมกับได้รับหัวข้อเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ นักเรียนที่ได้หัวข้อเดียวกัน จะมารวมกันและกลับกลุ่มเดิมเพื่อสอนและอธิบายเกี่ยวกับหัวเรื่องที่ได้อ่านแล้วมีการทดสอบเป็นรายบุคคล
6. TAI (Team Assisted Individualized Instruction) (Slavin, Leavey and Madden, 1985)	จัดกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ลักษณะเดียวกับกลุ่มแบบ TGT และ STAD แต่จะแตกต่างจาก TGT และ STAD ตรงที่การเรียนรู้ของนักเรียน จะเป็นการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้เป็นรายบุคคลและการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในลักษณะดังกล่าว จะใช้ได้เหมาะสมกับการสอนคณิตศาสตร์ ตั้งแต่ชั้นประถมต้นเป็นต้นไป ชั้นแรกที่สุดนักเรียนจะได้รับการทดสอบเพื่อจัดระดับความสามารถทางการเรียน

ตารางที่ 2.1 สรุปลักษณะสำคัญของเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ(ต่อ)

เทคนิค/เจ้าของความคิด	ลักษณะสำคัญของแต่ละเทคนิค
7. CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) (Madden and Stevens, 1986)	การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน เทคนิคบูรณาการการอ่านและเขียน ออกแบบเพื่อใช้สอนอ่านและเขียน และการสะกดคำ โดยเฉพาะตั้งแต่ระดับประถมถึงมัธยมตอนปลายเป็นต้นไป การจัดกลุ่ม circ จะจัดเด็กเข้ากลุ่มอ่านก่อน ขณะที่ครูอาจจะช่วยกลุ่มอื่นกลุ่มที่เหลือจะร่วมกันอ่านเนื้อหาที่กำหนดร่วมกันทำนายจุดจบของเรื่อง สรุปเรื่องที่อ่าน เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ฝึกแปลรหัส และเรียนคำศัพท์ แต่ละกลุ่มจะทำตามขั้นตอนการสอนของครู ฝึกเป็นทีม ประเมินผลก่อนและทดสอบการทดสอบจะทดสอบเมื่อทุกทีมมีความพร้อมคะแนนสอบนำมารวมเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล
8. GI (Group Inverigation) (Sharan and Sharan, 1989 – 1990)	จัดกลุ่มตามความสนใจในเรื่องเดียวกัน นักเรียนร่วมกันวางแผนการศึกษา วิจัย แบ่งงานภายในกลุ่มสังเคราะห์สรุปข้อค้นพบ และนำเสนอผล หรือสิ่งที่ค้นพบให้กับนักเรียนทั้งชั้น

การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

คำว่า TGT ย่อมาจาก Team Games Tournament มีความหมายว่า ทีมการแข่งขัน เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง เป็นวิธีการที่ตื่นเต้น สนุกสนาน การที่ต้องแข่งขันกันในเกม การเรียนแบบเผชิญหน้ากันทำให้เกิดความตื่นเต้น การต้องแข่งขันทำให้ผู้เรียนใช้เวลาอย่างเป็นประโยชน์มากขึ้น

1. ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ เทคนิค TGT

สลาวิน (De Vries and Slavin, 1978 อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2548 : 193) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ไว้ว่า เป็นการจัดนักเรียนเป็นทีม ครูสอนบทเรียน นักเรียนทำงานเป็นทีม จะจัดให้มีการแข่งขันกันแต่ละสัปดาห์แทนการทดสอบ โดย

นักเรียนในแต่ละทีมจะแข่งขันกันกับสมาชิกกลุ่มอื่นที่มีความสามารถใกล้เคียงกัน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการแข่งขันมารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม การแข่งขันจะจัดได้ สำหรับการแข่งขันโดยที่ผู้ชนะแต่ละทีม จะได้คะแนน 6 คะแนน กลับไปกลุ่มเดิม ในที่นี้เด็กปานกลาง – อ่อน จะแข่งขันกันเช่นเดียวกัน ทุกคนมีโอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดได้รับรางวัล เช่นเดียวกัน เทคนิค TGT ใช้ได้กับนักเรียนทุกชั้น และทุกสาขาวิชา

กระทรวงศึกษาธิการ (2543 : 45-46) ได้กล่าวถึงลักษณะของการเรียนรู้ เทคนิค TGT ไว้ว่า เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ในการเรียนจะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ กลุ่มละประมาณ 4-5 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน เน้นการเรียนที่ให้สมาชิกได้ช่วยเหลือกันด้านการเรียน ครูผู้สอนเป็นผู้เลือกวิธีสอนตามความเหมาะสมของเนื้อหาต่างๆ หลังจากสอนแล้วแต่ละกลุ่มจะได้รับงานเพื่อไปศึกษาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซักถามกัน ผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจดีแล้วจะต้องอธิบายให้สมาชิกทุกคนเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด เมื่อเรียนแล้วไม่มีการทดสอบย่อย จากนั้นสมาชิกของแต่ละกลุ่มจะต้องแข่งขันตอบคำถามกับสมาชิกของกลุ่มอื่นที่มีความสามารถระดับเดียวกันที่โต๊ะแข่งขัน คะแนนที่ได้ของแต่ละคนจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มตน ดังนั้นสมาชิกทุกคนต้องคำนึงถึง 3 เรื่องดังนี้

1. รางวัลของกลุ่ม ซึ่งจะได้รับเมื่อกลุ่มทำคะแนนเฉลี่ยได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนด
2. ความรับผิดชอบรายบุคคล สมาชิกทุกคนต้องศึกษาเนื้อหาจนเข้าใจเป็นอย่างดี เพราะเมื่อแข่งขันสมาชิกต้องทำด้วยตนเองไม่มีการช่วยเหลือกัน
3. โอกาสความสำเร็จที่เท่าเทียมกันสมาชิกทุกคนในกลุ่มมีโอกาสที่ดีที่สุดและประสบผลสำเร็จเท่าเทียมเพราะแต่ละคนได้แข่งขันกับผู้มีความสามารถระดับเดียวกัน

ทิวาพร อุณยเกียรติ (2547 : 45) ได้กล่าวถึงเทคนิคการเรียนรู้แบบ TGT ไว้ว่าเทคนิคการเรียนรู้แบบ TGT เป็นวิธีการที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้เกิดการเรียนรู้เห็นความสำคัญของการเรียนและเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ มีการเพิ่มการทดสอบด้วยการแข่งขันโดยสมาชิกกลุ่มเล่นเกมทางวิชาการ การแข่งขันกับสมาชิกกลุ่มอื่น เพื่อเพิ่มคะแนนให้กับทีมของตนเอง โดยผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดในแต่ละครั้ง จะได้คะแนนมาเพิ่มให้กับกลุ่มของตนเอง ผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง และผลสัมฤทธิ์ต่ำของแต่ละกลุ่ม จะแข่งขันกันกลุ่มที่มีคะแนนจากการแข่งขันสูงที่สุด จัดอยู่ในกลุ่มดีเยี่ยมจะได้รับรางวัลตามที่ตกลงกันไว้ ที่สำคัญสมาชิกกลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องช่วยเหลือกัน เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะเล่นเกมแข่งขันกับสมาชิกกลุ่มอื่นๆ และขณะที่เล่นเกมสมาชิกไม่สามารถจะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มของตนเองได้ ดังนั้นนักเรียนทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการทำคะแนน จึงทำให้มีความภาคภูมิใจ มั่นใจในความพยายามและความสามารถของตนและเป็นผู้กระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นในการค้นคว้าหาความรู้ช่วยเหลือกัน

สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ (2547 : 163-168) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ไว้ว่าเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมืออีกรูปแบบหนึ่ง ที่แบ่งผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกัน กลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ แล้วทำการทดสอบความรู้โดยใช้เกมการแข่งขันคะแนนที่ได้จากการแข่งขันของสมาชิกแต่ละคนในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัว กับทีมอื่น นำเอามารวมเป็นคะแนนรวมของทีม ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรง เช่น ให้รางวัล คำชมเชย ดังนั้นสมาชิกของกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

2. ข้อดีและข้อจำกัดของ เทคนิค TGT

สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2547 : 168) ได้กล่าวข้อดีและข้อจำกัดของ การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย เทคนิค TGT ไว้ดังนี้

ข้อดี

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบตัวเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น
2. ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันให้เรียนรู้ร่วมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
5. ผู้เรียนมีความตื่นเต้น สนุกสนานกับการเรียนรู้

ข้อจำกัด

1. ถ้าผู้เรียนขาดความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบจะส่งผลกระทบต่อผลงานของกลุ่ม และการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จ
2. เป็นวิธีการที่ครูผู้สอนต้องเตรียมการดูแล เอาใจใส่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี
3. ผู้สอนมีภาระงานเพิ่มขึ้น

3. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เทคนิค TGT

มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ เทคนิค TGT ไว้ดังนี้

ไสว พักขาว (2543 : 45 - 46) กล่าวถึงเทคนิค TGT ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือรูปแบบหนึ่ง เทคนิค TGT เป็นการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขันทำกิจกรรม โดยมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วด้วยการซักถามและอธิบายตอบข้อสงสัยของนักเรียน

ขั้นที่ 2 จัดกลุ่มแบบคละกัน (Home Team) กลุ่ม 3-4 คน

ขั้นที่ 3 แต่ละทีมศึกษาหัวข้อที่เรียนจากแบบฝึก (Worksheet and Answer Sheet) นักเรียนแต่ละคนทำหน้าที่และปฏิบัติตามกติกา เช่นเป็นผู้จัดบันทึก ผู้คำนวณ ผู้สนับสนุน เมื่อสมาชิกทุกคนเข้าใจและสามารถทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องทุกข้อ ทีมจะเริ่มทำการแข่งขันตอบปัญหา

ขั้นที่ 4 การแข่งขันตอบปัญหา (Academic Games Tournament)

4.1 ครูทำหน้าที่เป็นผู้จัดการห้องเรียน โดยแบ่งตามความสามารถของนักเรียน

4.2 ครูแจกซองคำถามจำนวน 10 คำถาม ให้ทุกโต๊ะ(เป็นถาดเหมือนกัน)

4.3 นักเรียนเปลี่ยนกันหยิบซองคำถามทีละ 1 ซอง แล้ววางลงกลางโต๊ะ

4.4 นักเรียน 3 คน ที่เหลือคำนวณหาคำตอบ จากคำถามที่อ่าน เขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบที่แต่ละคนมีอยู่

4.5 นักเรียนที่ทำหน้าที่อ่านคำถามจะเป็นคนให้คะแนน โดยมีกติกาการให้คะแนนดังนี้ 1) ผู้ตอบถูกเป็นคนแรกจะได้ 2 คะแนน 2) ผู้ตอบถูกคนต่อไปจะได้คนละ 1 คะแนน และ 3) ถ้าตอบผิดให้ 0 คะแนน

4.6 ทำขั้นตอนที่ 4.3 - 4.5 โดยผลัดกันอ่านคำถามจนกว่าคำถามจะหมด

4.7 นักเรียนทุกคนรวมคะแนนของตัวเอง โดยที่ทุกคนควรได้ตอบคำถามจำนวนเท่าๆ กัน จัดลำดับของคะแนนที่ได้ ซึ่งกำหนดโบนัสของแต่ละโต๊ะดังนี้

4.7.1 โบนัสผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดที่ 1 ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะ จะได้โบนัส 10 แต้ม

4.7.2 ผู้ที่ได้คะแนนรองที่ 2 ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะ จะได้โบนัส 8 แต้ม

4.7.3 ผู้ที่ได้คะแนนรองที่ 3 ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะ จะได้โบนัส 6 แต้ม

4.7.4 ผู้ที่ได้คะแนนน้อยที่สุด ประจำโต๊ะแต่ละโต๊ะจะได้โบนัส 4 แต้ม

ขั้นที่ 5 นักเรียนกลับมากลุ่มเดิม (Home Team) รวมแต้มโบนัสของทุกคน ทีมใดที่มีแต้มโบนัสสูงสุด จะให้รางวัลหรือติดประกาศไว้ในมุมข่าวของห้อง

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ (2544 : 4-18) ได้กล่าวว่า เทคนิค TGT เป็นวิธีการที่ตื่นเต้นสนุกสนานที่สุด การที่ต้องแข่งขันกันในเกมการเรียนรู้แบบเผชิญหน้ากันทำให้เกิดการตื่นตัว การต้องแข่งขันทำให้ผู้เรียนใช้เวลาอย่างเป็นประโยชน์มากขึ้น เท่าที่ผ่านมามีพบว่ามีกรณีเสมอระหว่างทีมผู้เรียนจะมาศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม วิธีการนี้เหมาะสมกับการสอนวิชาพื้นฐานที่สามารถถามคำถามที่มีคำตอบแน่นอนตายตัว องค์ประกอบเทคนิคการเรียนรู้แบบ TGT มี 5 ขั้นตอน ดังมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 การสอนในชั้น ผู้เรียนจะได้รับเนื้อหาที่จำเป็นในชั่วโมงเรียน การสอนส่วนใหญ่จะเป็นการบรรยาย อภิปรายแต่อาจมีสื่อการสอนอื่นๆ ประกอบด้วยก็ได้ การสอนเพื่อ TGT แตกต่างจากการสอนทั่วไปตรงที่ ผู้สอนเน้นให้นักเรียนทราบว่านักเรียนต้องให้ความสนใจอย่างมากในเนื้อหาเพราะจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน

ขั้นที่ 2 ทีม แต่ละทีมประกอบด้วยผู้เรียน 4 ถึง 5 คน ในทีมจะมีความแตกต่างกันในเรื่องความสำเร็จในการเรียนและเพศ ทีมมีหน้าที่สำคัญในการเตรียมตัวสมาชิกให้พร้อมเพื่อการเล่น เกมหลังจากชั่วโมงสอนแต่ละทีมจะนัดสมาชิกศึกษาเนื้อหาโดยมีแบบฝึกหัดช่วย โดยทั่วไปผู้เรียนจะ ผลัดกันถามคำถามในแบบฝึกหัดจนกว่าจะเข้าใจเนื้อหาทั้งหมด ทีมเป็นส่วนสำคัญ ในการใช้เทคนิค TGT จุดเน้นในทีมคือทำให้ดีที่สุดเพื่อทีม จะช่วยเพื่อร่วมทีมให้มากที่สุด การสนับสนุนให้กำลังใจ เพื่อร่วมทีมให้ประสบความสำเร็จทางวิชาการเป็นสิ่งสำคัญในการเรียน การที่ทีมทำให้เกิดความรู้สึก ร่วมกัน และเคารพซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนเพิ่มศักยภาพแห่งตน (Self-actualization) และทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกันมากขึ้น

ขั้นที่ 3 เกม ในการเล่นเกมผู้เรียนจะต้องตอบคำถามง่ายๆ เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้ศึกษา จากชั้นเรียนและการทำแบบฝึกหัดกับเพื่อนในทีม ในการเล่นเกมผู้เรียนสามคนซึ่งเป็นตัวแทน จากทีมทั้งสามจะมาแข่งขันกัน คำถามที่ถามจะพิมพ์ลงกระดาษ โดยเรียงลำดับคำถาม นักเรียนจะต้อง จับบัตรขึ้นหนึ่งใบแล้วตอบคำถามตามหมายเลขที่ปรากฏในบัตรใบนั้น นอกจากนี้ยังมีกฎที่อนุญาตให้ ผู้เล่นทำซึ่งกันและกันได้ ถ้าเห็นว่าคนที่ตอบคำถามนั้นให้คำตอบที่ไม่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 การแข่งขัน การแข่งขันจะจัดขึ้นหลังจากที่ผู้สอนได้ให้เนื้อหาและแต่ละทีม ได้ฝึก ตอบถามกันจากกระดาษฝึกหัดแล้ว ในการแข่งขันวันแรกผู้สอนจะจัดให้ผู้เรียนนั่งประจำโต๊ะ โต๊ะแข่งขัน โดยให้ผู้เรียนที่ชนะการแข่งขันโดยทำคะแนน ได้ดีที่สุด ดูจากการแข่งขันครั้งก่อนๆ 3 คน (จากแต่ละทีมๆ ละ 1 คน) ประจำโต๊ะตัวที่หนึ่ง และคนที่ได้คะแนนรองๆ ลงมา อยู่โต๊ะที่สองและสาม ตามลำดับ เมื่อเวลาผ่านไปแล้ว 1 สัปดาห์ ผู้เรียนจะต้องเปลี่ยนโต๊ะแข่งขัน โดยดูจากผลการแข่งขัน ครั้งก่อนๆ ผู้ชนะแต่ละโต๊ะจะต้องเลื่อนขึ้นไปแข่งขันยังโต๊ะที่อันดับสูงขึ้น เช่น จากโต๊ะ 6 ไปโต๊ะ 5 ผู้ได้คะแนนรองลงมาจะคงอยู่โต๊ะเดิมและผู้แพ้จะเลื่อนลงไปแข่งที่อยู่อันดับต่ำลงไป ด้วยวิธีนี้แม้ว่า ผู้เรียนจะไม่ได้แข่งที่โต๊ะที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของตนในครั้งแรกก็จะได้รับการปรับโดย อัตโนมัติไปยังโต๊ะที่เหมาะสมกับตน

ขั้นที่ 5 จดหมายข่าว จัดขึ้นเพื่อเป็นการแสดงความยินดีและให้กำลังใจแก่ทีมที่ชนะ และผู้เรียนที่ทำคะแนนดีเด่นในการแข่งขันแต่ละครั้ง จดหมายข่าวออกสัปดาห์ละครั้งเพื่อประกาศผล การแข่งขันที่ผ่านพ้นไปในสัปดาห์เท่านั้น ดังนั้นในแต่ละสัปดาห์ผู้สอนต้องเตรียมเขียนจดหมายข่าว เพื่อรายงานผลการแข่งขัน ในจดหมายข่าวจะเน้นผลงานของแต่ละทีมผู้เรียนที่ชนะแต่ละ โต๊ะและ อันดับของของแต่ละทีมในสัปดาห์นั้น นอกจากจดหมายข่าวแล้ว ผู้สอนอาจเพิ่มเติมด้วยการติดตามผล

การแข่งขันที่ฝ่ายนิเทศหรือให้รางวัลพิเศษก็ได้ การเตรียมจัดจดหมายข่าว สำหรับการแข่งขันแบบ TGT ไม่เหมือนกับการแข่งขันทางการเรียนแบบอื่น ที่มักเน้นแต่นักเรียนที่เก่งเท่านั้น จึงจะมีโอกาสแข่งขันใน TGT ทั้งผู้เรียนเก่งและไม่เก่งที่ร่วมทีมต่างต้องเข้าแข่งขัน และได้รับความชมเชยในผลสำเร็จเท่าเทียมกัน

สโนง อินละคร (2544 : 119-121) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ด้วย เทคนิค TGT มี 6 ขั้นตอน การดำเนินกิจกรรมมีดังนี้

ขั้นที่ 1 แบ่งกลุ่มนักเรียนละความสามารถ กลุ่มละ 4-6 คนแต่ละกลุ่มประกอบด้วย นักเรียน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2-4 คน อ่อน 1 คน แล้วเลือกประธานและเลขานุการของกลุ่ม

ขั้นที่ 2 ครูนำเสนอเนื้อหาใหม่แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำแบบฝึกหัดหรือใบงาน หรือบัตร กิจกรรมร่วมกัน หรือครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ฝึกฝน ทำความเข้าใจเนื้อหาใหม่จากใบความรู้เอกสารประกอบการสอน หนังสือแบบเรียนหรือสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ร่วมกันหรือครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษา ฝึกฝน ทำความเข้าใจเนื้อหาใหม่จากใบความรู้ เอกสารประกอบการสอน หนังสือ แบบเรียน หรือสื่อการสอนอื่นๆ และทำแบบฝึกหัดหรือใบงานหรือบัตรกิจกรรมร่วมกัน

ขั้นที่ 3 แต่ละกลุ่มเตรียมตัวตอบปัญหา

ขั้นที่ 4 ดำเนินการตอบปัญหา ซึ่งอาจสามารถดำเนินการได้ 2 วิธี ดังนี้

4.1 ตอบปัญหาพร้อมกันทุกคน

4.2 ตอบปัญหาเป็นรอบๆ

ขั้นที่ 5 รวมคะแนนของแต่ละกลุ่ม หรือเฉลี่ยคะแนนเป็นของกลุ่ม หรือของแต่ละคนในกลุ่ม

ขั้นที่ 6 สร้างกำลังใจ อาจทำได้ ดังนี้

6.1 ให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนรวมหรือคะแนนเฉลี่ยสูงสุด กลุ่มรองอันดับ 1 และ 2 นอกนั้นเป็นรางวัลชมเชย หรือ

6.2 ให้เกียรติบัตร หรือประกาศเกียรติคุณกลุ่มที่ได้คะแนนรวมหรือคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองอันดับ 1 และ 2 นอกนั้นเป็นรางวัลชมเชย หรือ

6.3 ให้คะแนนโบนัส กลุ่มที่ได้คะแนนรวมหรือคะแนนเฉลี่ยสูงสุดให้ 5 คะแนน กลุ่มรองอันดับ 1 ให้ 3 คะแนน กลุ่มรองอันดับ 2 ให้ 1 คะแนน แต่ละกลุ่มเก็บคะแนนโบนัสไว้เพื่อรับรางวัลต่อไป

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 178) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิค TGT ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูนำเสนอบทเรียนหรือความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน โดยอาจจะนำเสนอด้วยสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ หรือใช้การอภิปรายทั้งห้องเรียนโดยครูเป็นผู้ดำเนินการ

ขั้นที่ 2 แบ่งกลุ่มนักเรียน โดยจัดให้แต่ละความสามารถและละเพศ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4 - 5 คน (เรียกกลุ่มนี้ว่า Study Group หรือ Home Group) กลุ่มเหล่านี้จะศึกษา ทบทวนเนื้อหาข้อความรู้ที่ครูนำเสนอ สมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถสูงกว่าจะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถ ด้อยกว่าเพื่อเตรียมกลุ่มสำหรับแข่งขันในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน

ขั้นที่ 3 จัดการแข่งขันโดยจัดโต๊ะแข่งขันและทีมแข่งขัน (Tournament Teams) ที่มีตัวแทนของแต่ละกลุ่ม ที่มีความสามารถใกล้เคียงมาร่วมแข่งขันกันตามรูปแบบและกติกาที่กำหนด ข้อคำถามที่ใช้ในการแข่งขันจะเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาแล้วและมีการฝึกฝนเตรียมพร้อมในกลุ่มมาแล้ว ควรให้ทุกโต๊ะแข่งขันเริ่มแข่งขันพร้อมกัน

ขั้นที่ 4 ให้คะแนนการแข่งขัน โดยให้จัดลำดับคะแนนผลการแข่งขันในแต่ละโต๊ะ แล้ว ผู้เล่นจะกลับเข้ากลุ่มเดิม (Study Group) ของตน

ขั้นที่ 5 นำคะแนนจากการแข่งขันของแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของทีม ทีมที่ได้คะแนนรวมหรือค่าเฉลี่ยสูงสุดจะได้รับรางวัล

วัชร่า เล่าเรียนดี (2548 : 173) กล่าวถึง เทคนิคการสอนแบบ TGT ไว้ว่า เป็นการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัดผู้เรียนเป็นกลุ่ม 4-6 คนโดยละทั้งความสามารถด้านการเรียนและเพศ และมีการทดสอบด้วยการแข่งขันกันเป็นรายสัปดาห์ โดยให้สมาชิกกลุ่มเล่นเกมทางวิชาการแข่งขัน กับสมาชิกกลุ่มอื่น เพื่อเพิ่มคะแนนให้กับทีมของตนเอง กลุ่มที่มีคะแนนจากการแข่งขันสูงสุด จัดอยู่ในกลุ่มดีเยี่ยม จะได้รับรางวัลตามที่ตกลงกันไว้ ที่สำคัญสมาชิกของกลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องช่วยเหลือ กันและกัน เพื่อเตรียมพร้อมที่จะเล่นเกมแข่งขันกันกับสมาชิกกลุ่มอื่นๆ และขณะเล่นเกม สมาชิก ไม่สามารถจะช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มของตนเองได้ และ ขั้นตอนการสอน เทคนิค TGT มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ครูสอนเนื้อหาสาระในแต่ละหน่วยตามแบบการสอน

ขั้นที่ 2 จัดนักเรียนเข้ากลุ่มแบบละความสามารถ กลุ่มละ 4 - 6 คน

ขั้นที่ 3 ให้ศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งในใบงาน ให้ทุกคนเรียนรู้และปฏิบัติ และทำ ความเข้าใจในทุกอย่าง ทุกกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย พร้อมกับเตรียมที่จะแข่งขันกับสมาชิกในกลุ่มอื่นๆ

ขั้นที่ 4 จัดกลุ่มเข้าแข่งขันใหม่ เพื่อตอบปัญหา หากคำตอบจากใบงานและแบบทดสอบที่ครูมอบหมายให้ โดยให้หมายเลขแก่สมาชิกกลุ่มทุกคน ครูตรวจคำตอบ ให้คะแนน นำคะแนน ที่ได้ไปรวมกับสมาชิกกลุ่มของตน ครูจะให้รางวัลกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

ทิสนา แหมมณี (2548ข : 268-269) ได้กล่าวว่า เทคนิค TGT มีการดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ(เก่ง-กลาง-อ่อน) กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา

ขั้นที่ 2 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา ได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน

ขั้นที่ 3 สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรา แยกย้ายกันเป็นตัวแทนกลุ่มไปแข่งขันกับกลุ่มอื่น โดยจัดกลุ่มแข่งขันตามความสามารถ คือคนเก่งในกลุ่มบ้านเรา แต่ละกลุ่มไปรวมกัน คนอ่อนก็ไปรวมกับคนอ่อนของกลุ่มอื่น กลุ่มใหม่ที่รวมกันนี้เรียกว่า กลุ่มแข่งขันกำหนดให้มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน

ขั้นที่ 4 สมาชิกในกลุ่มแข่งขัน เริ่มแข่งขันดังนี้

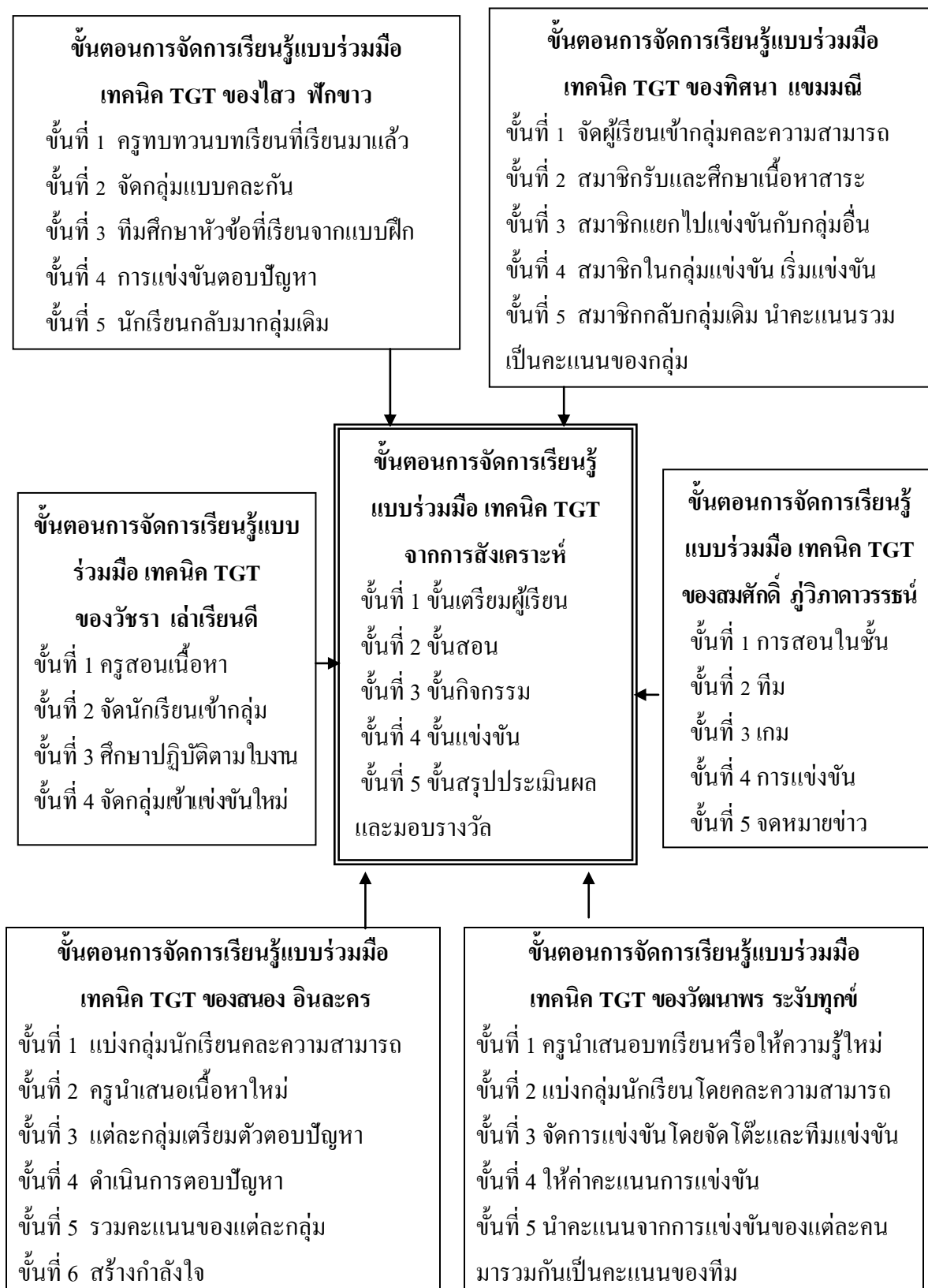
- 4.1 แข่งขันกันตอบคำถามมา 1 คำถาม
- 4.2 สมาชิกคนแรกจับคำถามมา 1 คำถามและอ่านคำถามให้กลุ่มฟัง
- 4.3 ให้สมาชิกที่อยู่ซ้ายมือของผู้อ่านคำถามคนแรกตอบคำถามก่อน ต่อไปจึงให้คนถัดไปตอบจนครบ
- 4.4 ผู้อ่านคำถาม เปิดคำตอบ แล้วอ่านเฉลยคำตอบที่ถูกให้กลุ่มฟัง
- 4.5 ให้คะแนนคำตอบ ดังนี้
 - 4.5.1 ผู้ตอบถูกเป็นคนแรกได้ 2 คะแนน
 - 4.5.2 ผู้ตอบถูกเป็นคนต่อไปได้ 1 คะแนน
 - 4.5.3 ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน
- 4.6 ต่อไปสมาชิกกลุ่มที่สองจับคำถามที่ 2 และเริ่มเล่นตามขั้นตอนไปเรื่อยๆ จนกระทั่งคำถามหมด
- 4.7 ทุกคนรวมคะแนนของตนเอง
 - 4.7.1 ผู้ได้คะแนนอันดับ 1 ได้โบนัส 10 คะแนน
 - 4.7.2 ผู้ได้คะแนนอันดับ 2 ได้โบนัส 8 คะแนน
 - 4.7.3 ผู้ได้คะแนนอันดับ 3 ได้โบนัส 5 คะแนน
 - 4.7.4 ผู้ได้คะแนนอันดับ 4 ได้โบนัส 4 คะแนน

ขั้นที่ 5 เมื่อแข่งขันเสร็จแล้ว สมาชิกกลุ่มกลับไปกลุ่มบ้านของเรา แล้วนำคะแนนที่ได้แต่ละคนได้รวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

จากที่กล่าวมา สามารถสรุปได้ว่า เทคนิค TGT เป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีหนึ่ง ที่ให้ความสำคัญกับตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง เน้นการแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็กๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่เก่ง ปานกลาง และอ่อน โดยสมาชิกแต่ละคนล้วนมีความสำคัญกับกลุ่มทั้งสิ้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ตามแนวของนักวิชาการ ดังนี้

- 1) ใส่ พักขา 2) ทิศนา แหมมณี 3) สมศักดิ์ ภู่วิภาดารรรณ 4) วัชร เล่าเรียนดี 5) สอนง อินละคร 6) วัฒนพร ระงับทุกข์ มาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยกำหนดลำดับของกิจกรรมไว้ 5 ขั้นคือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมผู้เรียน ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรม ขั้นที่ 4 ขั้นแข่งขัน ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป ประเมินผลและมอบรางวัล ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 แผนภูมิแสดงการสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

จากการที่ได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT แล้ว ผู้วิจัยได้นำมาจัดการเรียนรู้ เรื่อง อุทยานแห่งชาติ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดเวลาและรายละเอียด แต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมผู้เรียน (ใช้เวลา 10 นาที)

1) นักเรียนเข้ากลุ่ม คละนักเรียนหญิง และนักเรียนชาย โดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มๆ ละ 3 คน แต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่ความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางและอ่อน ในอัตรา 1:1:1

- 2) สำรวจจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนและรายชื่อนักเรียนที่ขาดเรียน
- 3) ครูนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 4) ให้นักเรียนระบุตำแหน่งประเทศที่เกิดในข่าวในแผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 5) นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม ตามอย่างน้อย 3 คำถาม
- 6) นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของข่าว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (ใช้เวลา 15 นาที)

- 1) แจกจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) นักเรียนแต่ละกลุ่มรับบัตรคำศัพท์ แล้วช่วยกันค้นหาความหมาย โดยการเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน และบันทึกความหมายลงด้านหลังบัตรคำ
- 3) นักเรียนศึกษาใบความรู้
- 4) ครูอธิบายเพิ่มเติมพร้อมกับยกตัวอย่างให้กระจ่างชัดเจนยิ่งขึ้น
- 5) เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามตามอัธยาศัย
- 6) ครูตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรม (ใช้เวลา 10 นาที)

1) นักเรียนทุกกลุ่มรับแบบฝึกหัดและปฏิบัติตามหน้าที่ของแต่ละคนตามที่กำหนดจนเสร็จ

① สมาชิกคนที่ 1 มีหน้าที่อ่านคำถามและแยกแยะประเด็นที่โจทย์กำหนด หรือสิ่งที่ประเด็นสำคัญของคำถาม

② สมาชิกคนที่ 2 มีหน้าที่วิเคราะห์หาแนวทางตอบคำถาม อธิบายให้ได้มาซึ่งคำตอบ

③ สมาชิกคนที่ 3 มีหน้าที่รวบรวมข้อมูล เขียนคำตอบและสรุปขั้นตอนทั้งหมดและตรวจคำตอบ

2) นักเรียนแต่ละกลุ่มรับเฉลยแบบฝึกหัด เพื่อตรวจคำตอบที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 4 ขั้นแข่งขัน (ใช้เวลา 15 นาที)

1) นักเรียนทุกคนแยกย้ายไปตามแผนผังการแข่งขันที่ติดประกาศไว้ โดยมีการจัดโต๊ะแข่งขัน เป็นกลุ่มๆละ 4 คน จัดเป็น 3 แถว แถวละ 3 กลุ่ม กำหนดให้นักเรียนเก่งแข่งกับนักเรียนเก่ง นักเรียนปานกลางแข่งกับนักเรียนปานกลาง และนักเรียนอ่อนแข่งกับนักเรียนอ่อน โดยจัดแบบไม่ให้สมาชิกจากกลุ่มเดิมมาแข่งขันกันเอง โดยกำหนดตำแหน่งไว้แล้ว ดังนี้

ภาพที่ 2.3 โต๊ะการแข่งขัน

เก่ง	ปานกลาง	อ่อน
1 2 เก่ง 4 3	1 2 ปานกลาง 4 3	1 2 อ่อน 4 3
1 2 เก่ง 4 3	1 2 ปานกลาง 4 3	1 2 อ่อน 4 3
1 2 เก่ง 4 3	1 2 ปานกลาง 4 3	1 2 อ่อน 4 3

2) ครูแจกของคำถาม ที่มีคำถามและเฉลยคำตอบถูกต้องไว้แล้ว ให้กลุ่มละ 8 ของ วางไว้บนโต๊ะ

3) เริ่มการแข่งขัน

① คนที่ 1 หยิบของคำถามมาแล้วเปิดอ่านคั้งๆ โดยอ่านคนละ 2 ของ คนที่อ่านคำถามไม่มีสิทธิ์ตอบคำถาม

② คนที่ 2 ฟัง และเขียนคำตอบ

③ คนที่ 3 ฟัง และเขียนคำตอบ

④ คนที่ 4 ฟัง และเขียนคำตอบ

ทั้งหมดส่งคำตอบให้คนที่ 1 โดยเรียงลำดับส่งก่อนหลัง จากนั้นนักเรียนคนที่ 1 ตรวจสอบคำตอบ มีลำดับคะแนน ดังนี้

ตอบถูกเป็นคนแรก ได้ 2 คะแนน

ตอบถูกเป็นต่อมา ได้ 1 คะแนน

ตอบผิด ได้ 0 คะแนน

4) นักเรียนทุกคนเวียนกันทำหน้าที่อ่านคำถามและตรวจคำตอบจนครบ แล้วรวมคะแนนของแต่ละคน

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปประเมินผลและมอบรางวัล (ใช้เวลา 10 นาที)

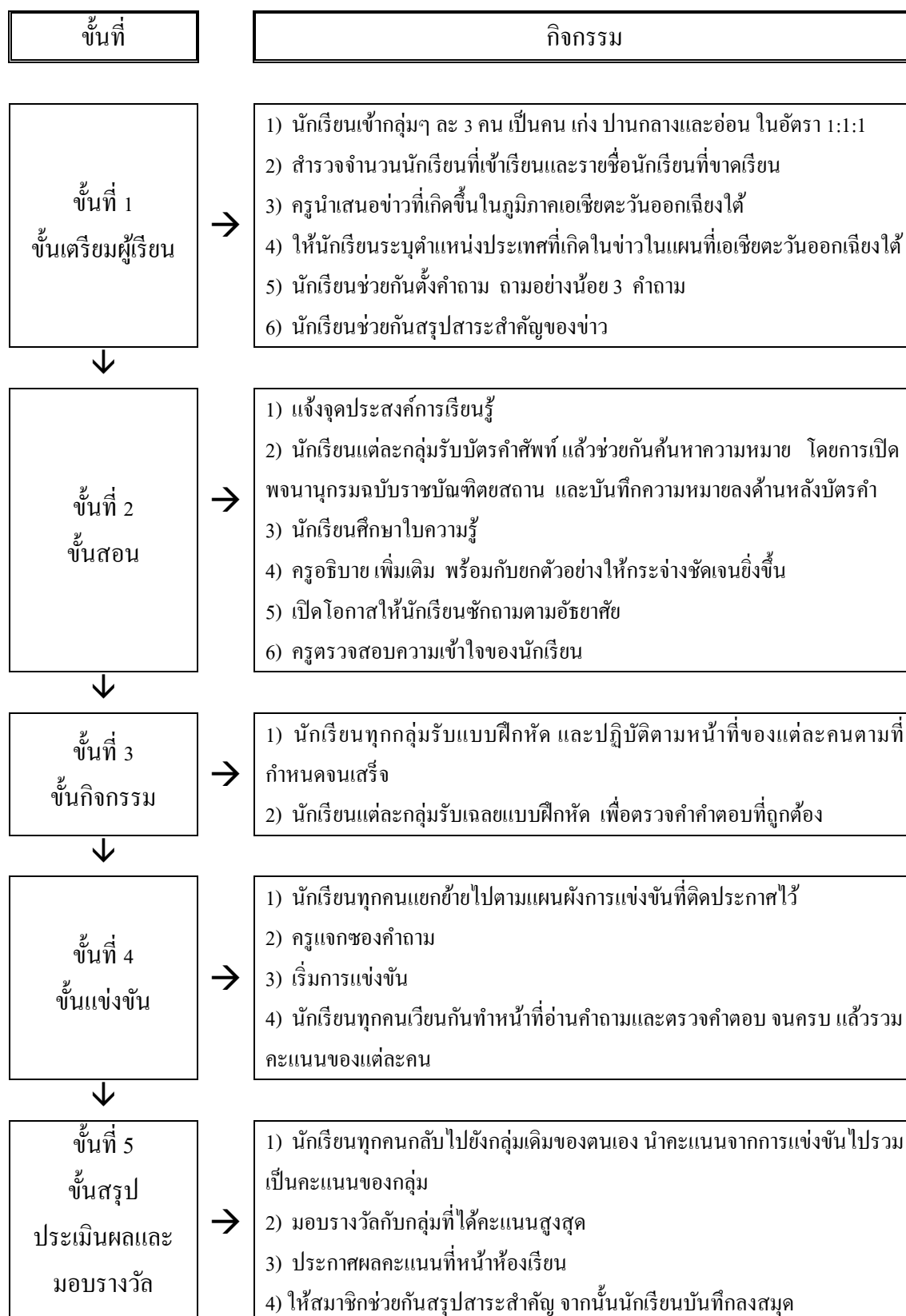
1) นักเรียนทุกคนกลับไปยังกลุ่มเดิมของตนเอง นำคะแนนจากการแข่งขันไปรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม

2) มอบรางวัลกับกลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด

3) ประกาศผลคะแนนที่หน้าห้องเรียน

4) ให้สมาชิกช่วยกันสรุปสาระสำคัญ จากนั้นนักเรียนบันทึกลงสมุด

ภาพที่ 2.4 แผนภูมิสรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT

การเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

วิธีการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยครูเป็นผู้เตรียมการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่จะสอนจากตำรา แบบเรียน หรือหนังสืออ้างอิงต่างๆ แล้วรวบรวมเรื่องราวทั้งหมดถ่ายทอดสู่ผู้เรียน โดยการ บรรยาย การบอก การใช้สื่อประกอบการสอน ซึ่งครูและนักเรียนจะอภิปรายซักถาม ตลอดจนช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องตลอดจนสิ่งที่ได้เรียนจากการเรียน ซึ่งคล้ายกับคู่มือครูของกระทรวงศึกษาธิการ (2543 :24) ได้บอกขั้นตอนไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน เป็นการทบทวนความรู้เดิม แจกจุดประสงค์การเรียนรู้และตั้งผู้เรียนสู่เนื้อหาใหม่ โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น เกม บทบาทสมมุติ นิทาน เพลง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน ประกอบด้วย การเสนอเนื้อหาการเรียนให้กับผู้เรียน โดยให้นักเรียนใช้วิธีการต่างๆ เช่น การอภิปราย การสนทนาซักถาม ตอบปากเปล่า อภิปราย การทำแบบฝึกหัด การทำกิจกรรมตามใบงาน หรือทำงานกลุ่มประกอบกับการใช้สื่อการสอนของจริง รูปภาพ ใบงาน หรือสัญลักษณ์ประกอบการเรียนการสอน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและสาระร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล เป็นการตรวจสอบเพื่อวินิจฉัยว่านักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนที่กำหนดไว้หรือไม่ ถ้านักเรียนยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ก็จะได้รับการสอนซ่อมเสริมก่อนเรียนเนื้อหาต่อไปนี้ โดยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนขณะปฏิบัติกิจกรรม การตอบคำถาม การทำแบบฝึกหัด และการตรวจแบบทดสอบ

ดังนั้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดลำดับของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวของกรมวิชาการ ตามลำดับ 4 ขั้นดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นสอน 3) ขั้นสรุปบทเรียน 4) ขั้นวัดและประเมินผล แต่ละขั้นมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (ใช้เวลา 10 นาที)

- 1) สำรวจจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนและรายชื่อนักเรียนที่ขาดเรียน
- 2) ครูนำเสนอข่าวที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 3) ให้นักเรียนระบุตำแหน่งประเทศที่เกิดในข่าวในแผนที่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- 4) นักเรียนช่วยกันตั้งคำถาม ถามอย่างน้อย 3 คำถาม
- 5) นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของข่าว

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน (ใช้เวลา 30 นาที)

- 1) แจกจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) ทบทวนความรู้เดิม

- 3) นักเรียนศึกษาใบความรู้ นักเรียนซักถามข้อสงสัย หรือประเด็นปัญหา
- 4) ครูตอบคำถามอธิบายเพิ่มเติม พร้อมกับยกตัวอย่างให้กระจ่างชัดเจนยิ่งขึ้น
- 5) นักเรียนทำแบบฝึกหัด
- 6) ครูเฉลยแบบฝึกหัด

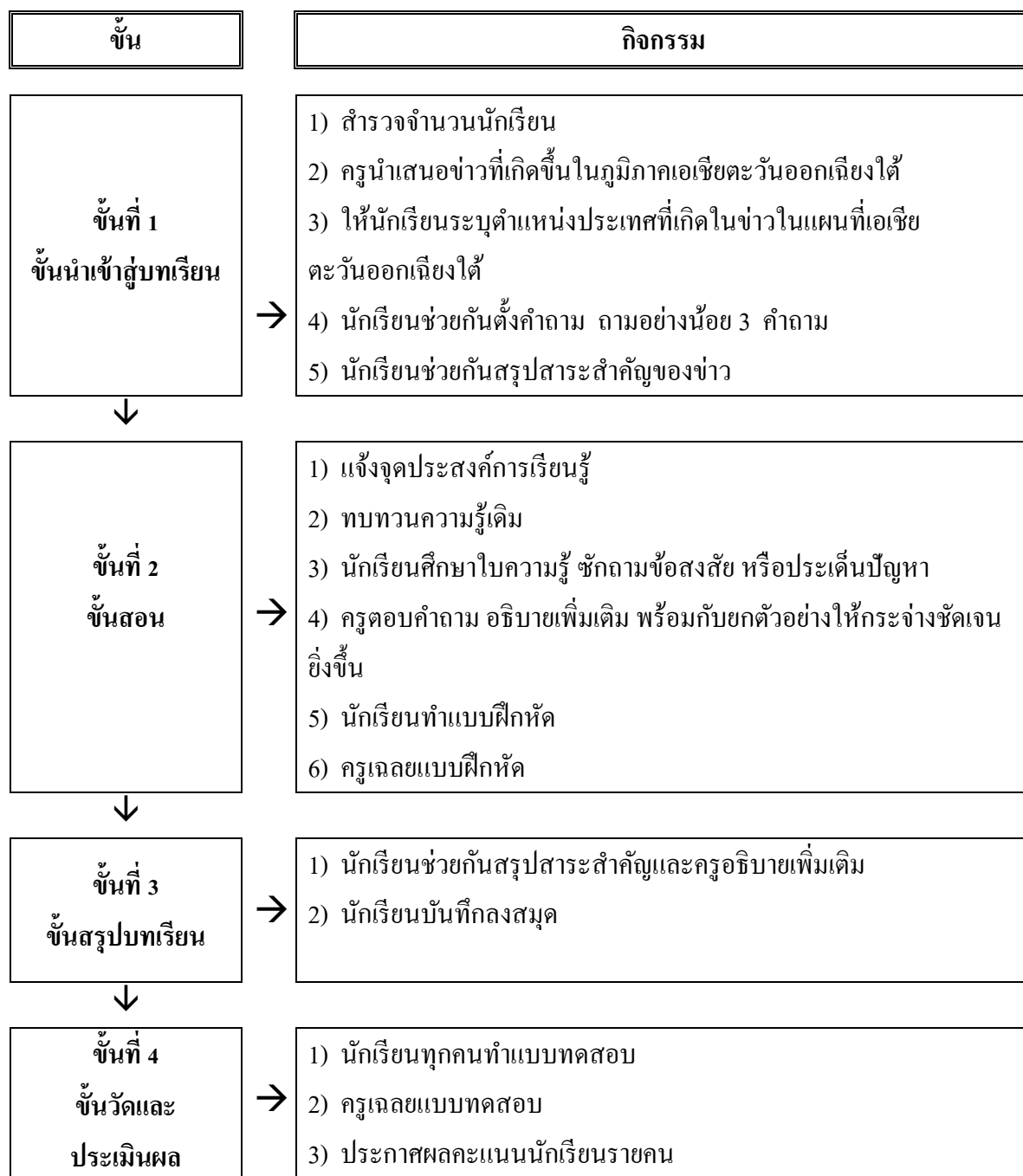
ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปบทเรียน (ใช้เวลา 10 นาที)

- 1) นักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญและครูอธิบายเพิ่มเติม
- 2) นักเรียนบันทึกลงสมุด

ขั้นที่ 4 ขั้นวัดและประเมินผล (ใช้เวลา 10 นาที)

- 1) นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบ
- 2) ครูเฉลยแบบทดสอบ
- 3) ประกาศผลคะแนนนักเรียนรายคน

ภาพที่ 2.5 แผนภูมิสรุปขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เยาวดี วินุญศรี (2545 : 7) ได้กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ การวัดผลการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาวิชา และทักษะต่างๆของแต่ละสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาวิชาทั้งหลายที่จัดขึ้นในระดับชั้นเรียนของแต่ละโรงเรียน ลักษณะของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั้งที่เป็นข้อเขียนและเป็นภาคปฏิบัติจริง

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2529 : 29) ได้ให้ความหมายของคำว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่าเป็นคุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือการประมวลประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพสมอง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของผู้เรียนซึ่งวัดได้จากการทำข้อสอบในด้านเนื้อหาวิชาหรือการปฏิบัติตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้เพื่อเป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วทำอะไร มีความสามารถชนิดใด ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบ คือวัดด้านปฏิบัติ ต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ และวัดด้านเนื้อหา ต้องใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับครูใช้ตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีความรู้ ความสามารถมากน้อยเพียงใด การที่จะทำให้ผลการทดสอบมีความถูกต้องเที่ยงตรง เชื่อถือได้นั้น จะต้องใช้แบบทดสอบที่มีคุณภาพผ่านการสร้างที่ถูกต้องตามหลักวิชา พิชิต ฤทธิ์เจริญ (2548 : 96) ได้กล่าวว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง เพื่อมุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเฉพาะกลุ่มที่ครูสอนเป็นแบบทดสอบข้อเขียน มี 2 ลักษณะ คือ 1) แบบทดสอบอัตนัย เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้ แล้วให้ผู้ตอบเขียนแสดงความรู้ ความคิด เจตคติ ได้อย่างเต็มที่ 2) แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้นๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ผู้เขียนตอบสั้นๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้ตอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวาง แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบ ถูก-ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และ แบบทดสอบเลือกตอบ

2.2 แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป ซึ่งสร้างโดยผู้เชี่ยวชาญ มีการวิเคราะห์ และปรับปรุงอย่างดีจนมีคุณภาพมีมาตรฐาน

3. ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2548 : 97-98) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้ ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. แบบทดสอบเลือกตอบ

พิชิต ฤทธิจรูญ (2548 : 119-133) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบแบบเลือกตอบไว้ว่า เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้สอบเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด เหมาะสมที่สุด จากตัวเลือกต่างๆ ที่กำหนดให้ ลักษณะสำคัญของแบบทดสอบชนิดนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนสำคัญ คือ

4.1 ตัวคำถามเป็นข้อความที่กระตุ้นให้ผู้สอบค้นหาคำตอบ

4.2 ตัวเลือก เป็นส่วนที่เป็นไปได้ในการตอบคำถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ คำตอบ และ ตัวลวง โดยทั่วไปตัวเลือกมักจะกำหนดให้มี 3-5 ตัว ซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของคำถามแบบทดสอบแบบเลือกตอบมีข้อดีและข้อจำกัด รายละเอียด ดังตารางที่ 2.2 นี้

ตารางที่ 2.2 แสดงข้อดีและข้อจำกัดของแบบทดสอบแบบเลือกตอบ

ข้อดี	ข้อจำกัด
1. วัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและสมรรถภาพทางปัญญาตั้งแต่ขั้นสูง	1. สร้างได้ยากและเสียเวลาในการสร้าง เพราะต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญของผู้สร้างเป็นสำคัญ
2. ตรวจให้คะแนนได้ง่ายและรวดเร็ว เหมาะสมสำหรับใช้คัดเลือกที่เป็นผู้สอบจำนวนมากๆ	2. วัดความลึกซึ้งในเชิงความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการใช้ภาษาและแสดงความคิดเห็นต่างๆ ได้ยาก
3. มีความเป็นปรนัยสูง ซึ่งสามารถเข้าใจคำถามได้ตรงกัน ตรวจให้คะแนนตรงกัน และแปลความหมายคะแนนได้ตรงกัน	3. ไม่ส่งเสริมหรือช่วยทักษะการเขียน
4. สามารถนำมาวิเคราะห์ และปรับปรุงให้มีคุณภาพได้ดียิ่งขึ้น	4. สิ้นเปลืองมากโดยต้องลงกระดาษ อุปกรณ์ในการสร้างและผลิตข้อสอบ
5. มีโอกาสให้ความยุติธรรมสูง เพราะออกข้อสอบได้ครอบคลุมตัวอย่างของเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด	5. ส่งเสริมการเดา ถ้าผู้สอบไม่ต้องการคิดหาคำตอบอาจใช้การเดาคำตอบแทน

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 793) ได้ให้ความหมายว่า รัก ชอบใจ

ณรัตน์ ลาภมุล (2546 : 7) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกที่สามารถประเมินค่าได้ของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานที่ทำอยู่ ซึ่งครอบคลุมมิติต่าง ๆ ของงาน

กู๊ดแมน (Goodman, 1980 : 30-34 อ้างถึงใน ณัฐวุฒิ วงษ์เจริญ ,2550 : 66 - 67) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงระดับความรู้สึกพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจและทัศนคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในทางบวกที่ชอบหรือพอใจ ที่มีต่อองค์ประกอบ และสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง จนสามารถดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ทฤษฎีของมาสโลว์ (ประสาธ อิศรปริดา. 2546 : 310 -31อ้างถึงในณัฐวุฒิ วงษ์เจริญ (2550 : 66 - 67) เห็นว่า มนุษย์จะมีความต้องการจากระดับพื้นฐานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังนี้

2.1 ความต้องการทางสรีระ (Physiological needs) ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ การพักผ่อนหลับนอน เพศ การหลีกเลี่ยงความเจ็บปวด เป็นต้น

2.2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety needs) ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัย มั่นคง ต้องการการคุ้มครองและหนีจากอันตราย ฯลฯ ความต้องการประเภทนี้มีมาตั้งแต่ยังเป็นทารก เราจะสังเกตเห็นว่าเด็กพยายามจะหลบหนีจากสถานการณ์ที่เป็นอันตราย จะหนีจากสถานการณ์แปลกใหม่หรือคนแปลกหน้า

2.3. ความต้องการความรักและการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Belongness and love needs) ได้แก่ ความต้องการเพื่อนหรือมิตร ต้องการผู้ร่วมงาน ต้องการคู่รักหรือครอบครัว

2.4. ความต้องการยกย่องสรรเสริญ (Esteem needs) ได้แก่ ความต้องการให้ผู้อื่นเคารพนับถือตน ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับว่าตนเองมีค่า หรือได้รับการยกย่องสรรเสริญ ต้องการเชื่อมั่นในความสามารถของตน ผู้ที่ล้มเหลวที่จะได้รับสนองตอบความต้องการนี้ อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีปมด้อย หรือขาดความรู้สึกว่ามีผู้คอยช่วยเหลือคำจุน

2.5. ความต้องการรู้และเข้าใจ (Need to know and understand) เป็นความต้องการจะสัมฤทธิ์ผลทางปัญญา (Intellectual Achievement) หมายถึง ความปรารถนาที่จะรู้ (หรืออยากรู้) และเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสนใจอย่างแท้จริง) มาสโลว์ มีความเห็นว่า ความต้องการ ตั้งแต่ขั้นนี้เป็นต้นไปจะไม่เกิดขึ้นกับมนุษย์ทุกคน

2.6. ความต้องการสุนทรียะ (Aesthetic needs) ได้แก่ ความต้องการ ความเป็นระเบียบ (Order) สัจจะธรรม (Truth) และความงาม

2.7. ความต้องการสร้างความประจักษ์ตน และการพัฒนาตามศักยภาพแห่งตน (Self actualization needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าใจตนเอง และรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้ต้องการที่จะคิดหรือกระทำให้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของตนเองอย่างสร้างสรรค์และต้องการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มณี บุญญาติชัย (2548 : 89 -94) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประโยค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประโยค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประโยค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT กับการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 2) นักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT ในเชิงบวก

ปฎิมา ธิกุลวงษ์ (2548 : 111 - 121) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง ทศนิยม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT และวิธีสอนแบบปกติ มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้เรื่อง ทศนิยม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT และวิธีสอนแบบปกติ 2) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่สอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT และวิธีสอนแบบปกติ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT และวิธีสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการเรียนรู้เรื่อง ทศนิยม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT และวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT มีผลการเรียนสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก ส่วนพฤติกรรมของนักเรียนที่สอนด้วยวิธีปกติอยู่ในระดับ ปานกลาง 3) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ เทคนิค TGT อยู่ในระดับเห็นด้วยมากทุกด้าน และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีสอนแบบปกติ อยู่ในระดับเห็นด้วย ปานกลางทุกด้าน

ทิวาพร อุณยเกียรติ (2547: 103-107) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (STAD,TGT) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการเรียนรู้เรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนา ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า 1) ผลการเรียนรู้เรื่องหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มตลอดเวลาร้อยละ 83.10 โดยมีพฤติกรรมรับฟังความคิดเห็น การร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ การแสดงความคิดเห็น การถาม-ตอบ และการให้กำลังใจเพื่อตามลำดับ และ 3) นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชอบกิจกรรมการแข่งขัน ต้องการให้มีกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิชาอื่นๆ อีก เพราะได้ช่วยกันทำงานและมีความเข้าใจในบทเรียนดี

ศิริพร คำภักดี (2549: 108 - 116) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวและเรื่องพหุนาม ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) กับการสอนตามคู่มือครู โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 75/75 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผล 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) กับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษพบว่า 1) แผนการสอนแบบเทคนิคกลุ่มแข่งขัน(TGT) เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวและเรื่องพหุนาม ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 76.97/76.41 และ 77.98 /76.25 ซึ่งสูงกว่าที่กำหนด 2) แผนการสอนแบบเทคนิคกลุ่มแข่งขัน(TGT) เรื่องสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียวและเรื่องพหุนาม มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.61 และ 0.62 ตามลำดับ 3) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประเสริฐ ภู่อนนอก (2549: 112 - 117) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW สาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประทาย อำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW สาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW สาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.70/85.75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW สาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.8215 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT ร่วมกับ JIGSAW สาระประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก

อนงค์ บัวทองเลิศ (2550 : 109 - 116) ได้ศึกษาการพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องหน้าที่และมารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนเรื่องหน้าที่และมารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT 2) ศึกษาความสามารถในการปฏิบัติมารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้เรื่องหน้าที่และมารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ความสามารถในการปฏิบัติมารยาทชาวพุทธของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค TGT โดยภาพรวม พบว่ามีการปฏิบัติทุกด้านในระดับสูง 3) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 83.33 โดยมีพฤติกรรมการให้กำลังใจเพื่อน การแสดงความคิดเห็น การถามตอบ การรับฟังความคิดเห็นและการร่วมกันสรุปประเด็นสำคัญ และ 4) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD และ TGT ในด้านบรรยากาศ นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก เพราะทำได้ ทำให้บรรยากาศในการเรียนอบอุ่น นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้น ส่วนด้านประโยชน์ นักเรียนเห็นด้วยในระดับมาก เพราะทำให้เข้าใจการเรียนอย่างลึกซึ้งและกล้าแสดงออก

ณัฐวดี วงษ์เจริญ (2550 : 102 - 107) ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทิศ และแผนผัง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ทิศ และแผนผัง โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบ TGT ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) ศึกษาดัชนี

ประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนในการเรียนรู้วิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง ทิศและแผนผัง โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้า ปราบกฏดังนี้ 1) แผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง ทิศและแผนผัง โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT มีประสิทธิภาพเท่ากับ $84.29 / 81.00$ และมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.507 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง ทิศและแผนผัง โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT แล้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มขึ้นจากก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ $.01$ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทิศและ แผนผัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT ร้อยในระดับมากที่สุด 4) นักเรียนที่เรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ทิศและแผนผัง โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT สามารถคงทนความรู้หลังเรียนได้ทั้งหมดหลังจากการเรียนรู้ผ่านไปแล้ว 14 วัน

นวลจันทร์ วลัยมนตรี (2551: 74 - 78) ได้พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่ม ร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องสาร และการเปลี่ยนแปลง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องสาร และการเปลี่ยนแปลง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ $75/75$ 2) เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TGT และ 3) เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TGT ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องสาร และการเปลี่ยนแปลงกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ $78.44/80.97$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ กลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องสารและการเปลี่ยนแปลง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเท่ากับ 0.6026 และ 3) นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง สารและการ เปลี่ยนแปลง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความคงทนในการเรียนรู้

สุชานนท์ ใจธรรม (2551: 74 - 79) ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้ ทีมการแข่งขัน (TGT) กับเรื่อง รูปเรขาคณิตสามมิติ และปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก กลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้ทีมการแข่งขัน (TGT) เรื่อง รูปเรขาคณิตสามมิติ และปริมาตรของ ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ $75/75$ 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้

ทีมการแข่งขัน(TGT) เรื่อง รูปร่างภาคคณิตสามมิติ และปริมาตรของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้ทีมการแข่งขัน (TGT) จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเน้นศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง และให้เห็นความสำคัญของกลุ่ม นักเรียนมีความสนใจ ตั้งใจ สนุกสนาน ตื่นเต้น ใฝ่ใจ ตลอดจนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน จนสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้

อนันต์ ศรีวรรณะ (2551: 73-77) จัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 85.10/77.34 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะ โดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.6767 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 67.67 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะโดยประยุกต์ใช้เทคนิค TGT เรื่อง แรงและการเคลื่อนที่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน โดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 8 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการสังเกต ทักษะการวัด ทักษะการจำแนกประเภท ทักษะการหาความสัมพันธ์ระหว่างมิติกับมิติและมิติกับเวลา ทักษะการใช้จำนวนและการคำนวณ ทักษะการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูลและทักษะการพยากรณ์ เพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01